

ESTUDIS

Els quatre primers estudis d'aquesta secció corresponen a les conferències que pronunciaren els professors Detlef Merten, Heinrich Siedentopf, Hermann Hill i Willi Blümel en el *Seminari sobre aspectes del Dret comunitari*, celebrat a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, els dies 19 i 20 de novembre de 1987.

COMUNITAT EUROPEA I ESTATS MEMBRES D'ESTRUCTURA FEDERAL

Detlef Merten

I. Introducció

«*Tertium non datur*», és una regla que sembla lògica, en principi, per a la construcció del dret de la Comunitat Econòmica. Coneix, certament, la primera i la segona dimensió d'aquest dret, però no la tercera, derivada de l'estructura composta d'alguns Estats membres. Sols en un lloc concret preveu el Tractat de Roma possibles subdivisions d'un Estat membre: en l'article 68, paràgraf 3, on es parla del «finançament d'un Estat membre o dels seus ens territorials». És per això que Hans-Peter Ipsen ha detectat «ceguesa regional» en els tractats fundacionals de la Comunitat Europea.¹

Aquesta ceguesa regional o federal, però, és comprensible. Llevat de la República Federal d'Alemanya, els membres fundadors de la Comunitat Europea eren Estats centralistes, aliens a qualsevol problema relacionat amb el federalisme. El sistema federal alemany constituïa una excepció, de manera que els *Länder* sols difícilment s'haurien pogut articular en el procés de formació de la voluntat europea. Cal tenir també en compte que la República Federal d'Alemanya defensava, molt més que altres Estats membres, l'estricta integració enfront d'una simple confederació. Això es relaciona amb la peculiar situació d'Alemanya després de l'enfonsament del Tercer Reich: segura d'haver arribat al desastre final de la pròpia història, Alemanya pensava poder afrontar el seu passat sacrificant l'Estat nacional a favor d'una Europa unitària; i, així, un cop posposades les competències de tot l'Estat a les conveniències d'una integració europea, menys encara calia preocupar-se de les competències dels *Länder*.

L'evolució històrica, però, ha revelat prematura l'esperança d'una «pàtria europea» o de la «nació europea», conceptes que per això mateix estaven condemnats al fracàs. Europa ha esdevingut, per dir-ho amb paraules de de Gaulle, una «Europa de les pàtries» o «de les nacions». Una Europa centralista romandrà encara, almenys a curt termini, una utopia. Precisament perquè alguns dels Estats nacionals s'han constituït en èpoques ja molt avançades, s'aferren per això mateix a la perpetuació i assoliran el tercer mil·lenni, bé que potser no l'acabaran. Per tal com, en principi, els Estats nacionals no desapareixen, la Comunitat Europea s'ha d'organitzar necessàriament segons una estructura articulada. Així ho reflecteix també el concepte de la Unió Europea, tal com apareix ara al preàmbul de l'Acta Única Europea.²

1. «Als Bundesstaat in der Gemeinschaft» (Com a Estat federal en la Comunitat), a *Probleme des europäischen Rechts* (Problemes del dret europeu), Festschrift für Hallstein (Miscel·lània Hallstein), 1966, p. 248 i ss. (256 i ss.).

2. BGBI (Butlletí oficial de l'Estat), 1986, II, p. 1102.

La Comunitat Europea romandrà encara bidimensional, almenys en un temps previsible. I ambdues dimensions —d'una banda les institucions europees i de l'altra els Estats membres— són normalment els dos centres d'interès principals. Per això, en la ratificació de l'Acta Única Europea l'any 1986, els Parlaments de la majoria d'Estats membres s'ocuparen fonamentalment de la relació entre cooperació europea i sobirania nacional. Aquest darrer concepte resultà acusadament significatiu sobretot a Dinamarca, la Gran Bretanya, França i Irlanda, països temorosos d'una pèrdua de sobirania, mentre que els Estats de la Benelux, així com Itàlia i Espanya, consideraven més aviat insuficients les reformes.³

Les subdivisions dels Estats membres, i no sols les de caràcter federal sinó també les regionals o autònomes, van quedar relegades a segon terme. Només a la República Federal d'Alemanya aquests problemes foren objecte d'una discussió parlamentària més profunda.

II. Consolidació de la Comunitat Europea en perjudici de la «tercera dimensió»

Precisament d'aquesta tercera dimensió, o d'aquest tercer pis de l'edifici europeu, s'ocupa avui aquesta ponència. Cal dir també que ja no es tracta aquí de cap «*querelle allemande*» simplement. Des dels «temps fundacionals» europeus la situació dels diversos Estats membres ha canviat notablement. El centralisme va quedant cada vegada més qüestionat en benefici d'una descentralització o d'una regionalització. L'autonomia va adquirint importància, i això sense que se'n puguin adduir com a causa motivacions científicament inqüestionables. Potser caldria buscar-les en el fracàs de l'eufòria reglamentadora i planificadora de les dècades de 1960 i 1970, que pot haver donat pas a un desencís en virtut del qual s'explicaria el clamor dels nostres dies en favor d'un desapoderament de les instàncies centrals. Es van descobrir novament les «petites unitats», i el sentiment de pàtria i la consciència nacional esdevenen tema de congressos científics.

En aquest context, passa també a l'avantguarda en els Estats membres de la Comunitat Europea la descentralització, bé que l'evolució hi sigui variable i no es pugui aplicar encara arreu la mateixa norma. Cal esmentar aquí les regions italianes⁴ i franceses, així com les comunitats autònomes d'Espanya i de Bèlgica. En realitat, però, malgrat les competències autonòmiques, no se'ls pot reconèixer encara el caràcter d'Estats federats, bé que en els textos, com per exemple fa Trujillo Fernández, es parli del «nou federalisme espanyol».⁵ Sense voler entrar en una discussió sobre el concepte de federalisme, penso, no obstant això, que en aquest cas no hi ha encara cap estructura pròpiament federalista, i que d'Espanya, d'acord amb l'article 2 de la seva Constitució i amb l'opinió que predomina als textos, cal parlar-ne com d'un «Estat de comunitats autònomes». La definició exacta de l'estructura jurídic-política d'Espanya i d'altres

3. Vg. Ress, Georg, *EuGRZ* (Revista del Dret de la Comunitat Europea), 1987, p. 361 i s.

4. Vg. per a això Cassese, Sabino/Serrani, Donatello, «Moderner Regionalismus in Italien» (Regionalisme modern a Itàlia), a *Jahrbuch des öffentlichen Rechts* (Anuari del Dret públic), vol. 27 (1978), p. 23 i ss.

5. Trujillo Fernández, Gumersindo, «Der neue spanische Föderalismus» (El nou federalisme espanyol), a *Deutsch-Spanisches Verfassungsrechts-Kolloquium vom 18-20 Juni 1980 in Berlin* (Col·loqui germano-espanyol de Dret constitucional, Berlín, 18-20 juny 1980), editat per Albrecht Randelzhofer, 1982, p. 115 i ss.

Estats membres no resulta, però, decisiva en relació amb els problemes que aquí es tractaran i, d'altra banda, no és matèria pròpia del dret polític alemany. Aquí només interessa el fet pel qual els problemes de la tercera dimensió, la relació, doncs, de la Comunitat Europea amb les subdivisions d'un Estat membre, es plantegen no sols en la subdivisió federalista sinó també, *mutatis mutandis*, en el cas de les regions i en el de les comunitats autònomes.

I quins són concretament aquests problemes? El primer, que la progressiva europeïtzació i la consegüent primacia del dret europeu comunitari fan minvar les competències estatals, sens dubte, però també les de caràcter regional o autonòmic: no resulta precisament injust l'axioma segons el qual cada assumptió de competències per part de la Comunitat Europea comporta una disminució de les competències federals, regionals o autonòmiques. El segon problema sorgeix pel fet que, a diferència dels diversos governs nacionals, els *Länder*, en el cas de la República Federal d'Alemanya, o bé les regions o les comunitats autònomes en altres Estats membres, no tenen cap possibilitat d'influir de manera efectiva en el procés de la formació de la voluntat europea i de la seva producció normativa.

Ocupem-nos ara del primer problema, la solidesa normativa i l'abast del dret europeu comunitari.

1. Increment de competències europees i disminució de competències regionals

La minuciositat en l'àmbit del dret de la Comunitat Europea ve del fet que el legislador europeu s'aprofita en part molt àmpliament de les seves competències en lloc d'usar-les només subsidiàriament. No sols buida fins a la darrera gota el vas de les seves competències, sinó que prou sovint el torna fins i tot a omplir de nou en secret.

A aquest ús extensiu de competències cal afegir encara una transferència de competències addicional. Cal tornar a esmentar aquí l'Acta Única Europea de 1986. Per ella, la Comunitat Europea ha rebut, en el camí vers una Unió Europea, una sèrie de competències addicionals, com s'esdevé per exemple en el camp del dret vinculat a la protecció del medi ambient. Aquestes competències, precisament, solen pertànyer a l'àmbit dels ens territorials de caràcter federal o autònom. Així, segons la llei orgànica de la República Federal d'Alemanya, el govern de l'Estat, la federació, doncs, només té unes competències marc quant a protecció de la naturalesa, preservació del paisatge, ordenació territorial i aigües (article 75 de la llei orgànica), mentre que les respectives competències específiques estan reservades als diversos *Länder*. El 1972 la federació va rebre, a més, l'anomenada competència concurrent de legislar en els àmbits de l'eliminació de residus, la higiene de l'atmosfera i la lluita contra el soroll. Aquesta facultat legislativa especial, però, admet també el dret dels diversos *Länder* a legislar sempre que la federació no hagi fet ús de l'esmentada competència. En el camp de la lluita contra el soroll, per exemple, la federació no ha promulgat encara cap regulació definitiva, i és per això que en aquest aspecte els *Länder* tenen la possibilitat de legislar.

Pel que fa a Espanya cal recordar que, segons l'article 148, paràgraf 1, de la Constitució, les comunitats autònomes poden tenir competència quant a les mesures destinades a la protecció del medi ambient, però també en els àmbits de la caça i la pesca fluvial. I precisament en el camp de la protecció ambiental pot haver-hi en el futur topades entre el dret europeu comunitari, d'una banda, i el dels *Länder* o de les

regions autònomes, de l'altra. És cert que s'ha mirat de mitigar una mica aquesta col·lisió mitjançant l'article 130, paràgraf 4, del Tractat de Roma, on es diu que en l'àmbit del medi ambient la Comunitat Europea sols pot actuar quan els objectius propis de la política de protecció ambiental puguin assolir-se *millor* al nivell comunitari que al de qualssevol dels diversos Estats membres. Sigui com sigui, però, aquesta clàusula subsidiària no ofereix cap protecció suficient, sobretot a causa d'unes delimitacions imprecises i d'uns conceptes jurídics vagues. La producció de dret comunitari per part de la Comunitat Europea i en el marc de les seves competències preval, no sols sobre el dret nacional, sinó també sobre el dels *Länder* i de les regions autònomes. Fins i tot quan les institucions europees s'extralimiten en les seves competències i actuen, doncs, il·lícitament, són els Estats membres —com veurem— els qui tenen la possibilitat de recórrer al Tribunal Europeu de Justícia contra tal vulneració; no poden fer-ho, en canvi, llurs subdivisions, és a dir, els *Länder* o les comunitats autònomes.

Quant als *Länder* de la República Federal d'Alemanya, cal afegir que llurs pèrdues de competències en benefici d'Europa no són pas les úniques que han hagut de suportar. D'altres encara n'han sacrificat, i no fa pas gaire temps, al govern central, perquè en molts àmbits, com són, per exemple, la retribució dels funcionaris, la garantia financera dels hospitals i els ja esmentats de l'eliminació de residus, la higiene de l'atmosfera i la lluita contra el soroll, esdevingué necessària una reglamentació federal comuna, amb les conseqüents i inevitables modificacions de la llei orgànica en perjudici dels diversos *Länder*. Ni tan sols en els camps més acusadament específics d'aquests *Länder*, en les qüestions denominades precisament de legislació exclusiva llur, no els resultà possible de veure absolutament respectada la seva competència. Sens dubte, la federació no pot legislar de cap manera en tals aspectes; sigui com sigui, però, en alguns casos, com són per exemple el dret processal i de policia, la federació ha mirat d'influir en els *Länder*, si no de dret, sí, almenys, de fet, per mitjà dels anomenats «projectes tipus». En interès del dret dels *Länder*, comú, una comissió amb membres de la federació i dels *Länder* va elaborar els esmentats projectes tipus, que més tard els diversos Parlaments havien de transformar en lleis dels respectius *Länder*. En l'elaboració dels projectes tipus van prendre part, certament, representants del poder executiu dels *Länder*, però ningú, en canvi, dels diversos Parlaments, que amb freqüència es veien, de fet, forçats a admetre els projectes tipus si no volien trencar la uniformitat federal, cosa que, sigui com sigui, no ha deixat ja d'esdevenir-se en alguns casos.

Considerant el fons d'aquesta evolució i la pèrdua de competències al si de l'Estat es comprèn que els *Länder* es drecin contra noves disminucions de competències en benefici de la extrastatal Comunitat Europea. D'altra banda, cal tenir present que la situació constitucional dels *Länder* respecte a un desplaçament extrastatal de competències resulta en essència més dèbil que si la cessió es planteja dins el marc estatal. Així com un desplaçament de competències al si de l'Estat, entre federació i *Länder*, només pot realitzar-se recorrent a modificacions de la Constitució i, per això mateix, requereix una majoria de dos terços al Parlament i a la cambra alta i, per tant, una majoria també qualificada a l'anomenada «segona cambra», integrada per representants dels governs dels *Länder*, quan es tracta d'un traspass de competències a la Comunitat Europea no es necessita cap d'aquests condicionaments.

D'acord amb l'article 24, paràgraf 1, de la Llei Fonamental, la Federació pot

traspasar per llei drets de sobirania a organismes interstats. En aquest cas no es preveu l'aprovació de la cambra alta. D'altra banda, la federació pot traspasar, no sols drets de sobirania propis, sinó també dels *Länder*. Altrament, no hi hauria manera d'aconseguir l'objectiu d'integració expressat en l'article 24, paràgraf 1, ni la col·laboració de la República Federal d'Alemanya «en una Europa unida», com es llegeix al preàmbul de la Constitució. Encara que en el marc de l'Estat pugui tenir-se minuciosament en compte la separació entre les competències de la federació i les dels *Länder*, resulta impossible fer-ho al si d'una integració o cooperació europees. Tan aviat com s'han de confiar a la Comunitat Europea funcions del sentit que podríem denominar horitzontal o transversal, deixa d'ésser possible la divisió de competències entre la federació i els *Länder*. Una reflexió, encara, ajudarà també a veure-ho més clar: si en un traspàs de competències a institucions de la Comunitat Europea la República Federal d'Alemanya volgués continuar tenint en compte la divisió de competències pròpia del seu àmbit estatal, també haurien de fer-ho, en conseqüència, tots els altres Estats membres; i d'aquesta manera, donades les grans diferències que pot haver-hi i que de fet hi ha en la distribució de competències dels diversos Estats membres, l'uropeïtzació de competències en resultaria, com a mínim, considerablement dificultada. Cal, doncs, tenir present que les competències atribuïdes per la Constitució als *Länder* de la República Federal d'Alemanya només poden quedar assegurades en l'àmbit de la federació, però no en l'europeu. Valent-nos d'un altre concepte d'Ipsen,⁶ direm que l'article 24, paràgraf 1, de la Llei Fonamental actua com a «palanca d'integració».

Això, sens dubte, no es va tenir prou en compte en l'elaboració de la Constitució. I és per això que la literatura jurídica ha mirat de posar remei a la pèrdua de competències dels *Länder* intentant almenys de reforçar el paper de la cambra alta. D'acord amb l'article 50 de la Constitució, els *Länder*, mitjançant la cambra alta, prenen part en la legislació i l'administració de la federació. Basant-se en aquest article, Grabitz⁷ ha mirat d'atribuir també a la cambra alta, per mitjà de la federació, un dret de participació en la gestió de tots aquells aspectes que deriven de la condició de membre de la Comunitat Europea. Aquest criteri, però, no ha trobat una aprovació general, ja que l'article 50 de la Llei Fonamental és aplicable únicament a la legislació i el govern interns de la federació, però no a les relacions exteriors; l'article 32 de la Llei Fonamental diu que és la federació qui s'ocupa de les relacions amb els altres Estats.

També segons la Constitució espanyola, article 97, és el govern qui dirigeix la política interior i exterior; d'altra banda, a les previsions relatives a les comunitats autònomes surt de nou, a l'article 149 —i, per tant, en una relació directa amb l'article 148—, el dret reservat de l'Estat respecte a les «relacions internacionals», en les quals té competència exclusiva.

Quant a la Constitució de la República Federal d'Alemanya, l'article 32 referent a les relacions exteriors s'ha de considerar una *lex specialis* pel sol fet de preveure drets especials de participació dels *Länder*, que desplacen la limitació genèrica de funcions de la cambra alta determinada en l'article 50. De manera semblant s'ha de considerar norma especial de la Llei Fonamental la disposició d'integració de l'article 24 d'aquesta

6. *Europäisches Gemeinschaftsrecht* (Dret de la Comunitat Europea), 1972, p. 58.

7. «Die deutschen Länder in der EG - Politik: verfassungsrechtliche Grundlagen» (Els *Länder* alemanys en la política de la Comunitat Europea: fonaments de dret constitucional), a Hrbek, R./Thaysen, U. (editors), *Die Deutschen Länder und die Europäischen Gemeinschaften* (Els *Länder* alemanys i la Comunitat Europea), 1986, p. 169, 174 i ss.

lleï, que no deixa ja lloc per a l'article 50 de la mateixa norma. Aquesta interpretació ha quedat confirmada per la jurisprudència del Tribunal Constitucional Federal, que, amb motiu de la decisió sobre l'estacionament de míssils nord-americans d'abast mitjà al territori de la República Federal, va declarar que una ampliació de les atribucions de participació expressament concedides al Parlament federal quant a l'adopció de decisions de l'Estat en l'àmbit de les relacions exteriors constituïria una intromissió en l'estructura orgànica central del poder executiu i contradiria les pautes de la distribució de poder, responsabilitat i control imposat per la Llei Fonamental.⁸ D'altra banda, el tribunal esmentat va afirmar precisament que l'article 24, paràgraf 1, de la Llei Fonamental és concretament una norma definitiva, que no admet la juxtaposició de competències legislatives del Parlament federal derivades d'altres principis o bé de la significació i l'abast d'una decisió per al conjunt de l'Estat.⁹ Si bé aquesta decisió del Tribunal Constitucional queda expressament referida tan sols a la relació del Parlament federal amb el govern de la federació, també pot aplicar-se, per analogia, a la relació entre cambra alta i govern federal. És evident que si precisament per la disposició d'integració de l'article 24, paràgraf 1, de la Llei Fonamental no es poden reconèixer ja a la «primera cambra» altres competències que les expressament concedides, molt més encara s'haurà d'aplicar el mateix criteri en relació amb la «segona cambra».

Segons la meua opinió, el traspàs de drets de sobirania a institucions interstatals té només una limitació: es troba a l'article 79, paràgraf 3, que preveu l'articulació de la federació en *Länder* i llur participació essencial en la legislació. Aquest article 79, paràgraf 3, té al si de la Constitució una categoria superior a la pròpia de la disposició d'integració de l'article 24 de la llei orgànica. I això és així perquè l'article 79, paràgraf 3, no és, per la seva pròpia essència, modificable, de tal manera que fins i tot podem parlar-ne com d'una «clàusula de perpetuïtat». Aquesta clàusula perpètua té una particularitat que jo voldria denominar «àncora del federalisme» i que actua de manera oposada a la «palanca d'integració» de l'article 24 de la llei orgànica. Així, si una europeïtzació de les competències arribava a deixar als *Länder* pràcticament sense cap dret apreciable de participació en la legislació, la integració resultaria anti-constitucional. Sigui com sigui, però, això no s'ha produït encara en les atribucions, almenys fins ara només de caràcter molt concret, concedides a les institucions de la Comunitat Europea.

Tractat, doncs, el primer problema, arribem a la conclusió segons la qual el traspàs progressiu de competències a la Comunitat Europea farà minvar les competències dels *Länder*, disminució que no és possible d'evitar recorrent al dret constitucional.

2. Manca de possibilitats d'influència sobre les institucions de la Comunitat Europea

Ocupem-nos ara del segon problema, circumscrit a la situació següent: en una europeïtzació de competències estatals, únicament els Estats membres com a tals poden influir, mitjançant llur participació en les institucions de la Comunitat Europea, en el dret de la Comunitat Europea i recórrer davant el Tribunal Europeu de

8. *Entscheidungen des Bundesverfassungsgerichts* (Sentències del Tribunal Constitucional Federal), vol. 68, p. 1 i ss., directriu 1 a.

9. *Loc. cit.*, directriu 4.

Justícia en el cas de transgressió de competències; manquen, però, d'aquestes facultats les subdivisions d'un Estat membre i, per tant, els *Länder*, les regions o les comunitats autònomes. La causa n'és el fet que, en les institucions de la Comunitat Europea, els Estats membres actuen per mitjà de llurs representants, representació de la qual, en canvi, no disposen les subdivisions d'aquests Estats. Llegim, per exemple, en l'article 2, paràgraf 1, apartat 1, de l'anomenat tractat de fusió: «El consell estarà integrat per representants dels Estats membres». I precisa, encara, la disposició de l'apartat 2: «Cada govern delegarà un dels seus membres». D'això deriva de manera vinculant la representació respectiva de cada un dels Estats membres per un delegat del govern de tot l'Estat i no pas de cap de les unitats internes. En conseqüència, únicament l'Estat membre com a tal pot influir directament en les decisions del consell i, per tant, sobretot en la producció del dret de la Comunitat.¹⁰ De manera anàloga, en virtut de l'article 173, paràgraf 1, del Tractat de Roma, només un Estat membre pot recórrer contra una transgressió de competències a causa d'incompetència, infracció substancial de prescripcions formals, infracció del Tractat, etc. En cap cas, doncs, no poden participar de manera directa els *Länder*, les regions o les comunitats autònomes en l'adopció de resolucions de les institucions de la Comunitat Europea. Sigui com sigui, però, res d'això no impedeix que les subdivisions estatals puguin enviar a aquestes institucions representants seus en qualitat d'«observadors», sense dret de vot, possibilitat que, no obstant això, depèn, naturalment, de la decisió dels Estats membres.

Fins aquí ens hem ocupat únicament de la diagnosi de les subdivisions federals, regionals o autònomes d'un Estat membre, i hem diagnosticat que l'uropeïtzació progressiva provoca en aquest tercer nivell una pèrdua de competències, que no pot ésser compensada perquè aquestes subdivisions no tenen la possibilitat de participar en l'adopció de resolucions de les institucions de la Comunitat Europea. En aquest sentit, la situació es diferencia de la pèrdua de competències en l'àmbit dels Estats nacionals, ja que els Estats membres frueixen del dret d'intervenció en les institucions de la Comunitat Europea, bé que es poden veure superats per una majoria de vots contraris.

III. Compensació per les pèrdues de competències de les subdivisions

Ocupem-nos ara de la teràpia en aquesta part que segueix. I ens preguntarem, doncs, com es pot afrontar el fet de la minva creixent de competències que sofreixen les subdivisions federals, regionals o autònomes.

L'esmentada teràpia ens col·loca de manera immediata enfront d'una primera bifurcació del tema: retornant un cop més a la República Federal d'Alemanya, cal preguntar-nos si els *Länder* tenen dret, des del punt de vista constitucional, a la reivindicació de compensacions o bé si tal reparació només es pot assolir per la via política, mitjançant concessions mútues però sense cap títol legal.

La discussió plantejada en l'àmbit dels textos¹¹ sobre el dret a una compensació en el cas de la pèrdua de competències ha donat un resultat negatiu, sobretot si es té en

10. Ress, V., *EuGRZ (Revista del Dret de la Comunitat Europea)*, 1986, p. 551 i s.

11. Vg. Klein, Eckart, «Die Kompetenz- und Rechtskompensation» (La compensació de competències i drets), a *Deutsches Verwaltungsblatt (Butlletí alemany d'administració)*, 1981, p. 661 i ss., sobretot p. 664 i 665.

compte que, en aquest aspecte, no hi pot haver cap compensació equivalent del mateix valor. Com a màxim, la pèrdua de competències legislatives dels *Länder* de la República Federal pot compensar-se per mitjà de la participació en l'adopció de decisions del poder executiu. Només quant a la participació dels *Länder* en la legislació de la federació, establerta amb caràcter irrevocable en l'article 79 III de la Constitució, n'hi ha prou amb un traspàs compensador de la facultat normativa dels *Länder* a la cambra alta. En el cas normal d'una pèrdua de competències a causa de llur traspàs a instàncies extrastatals, d'acord amb les possibilitats d'integració previstes en l'article 24, paràgraf 1, de la llei orgànica, els *Länder* no poden reivindicar cap compensació, que en realitat no es dona tampoc al si de l'Estat en relació amb el traspàs de competències dels *Länder* a la federació. La impossibilitat de modificacions constitucionals sense la intervenció de la cambra alta és l'única realitat que dona als *Länder* la possibilitat política de reclamar una compensació o bé concessions per la cessió de competències. D'acord amb aquesta possibilitat, el traspàs de competències de l'àmbit legislatiu dels *Länder* al de la federació pot fer-se dependre de l'aprovació de la legislació federal per la cambra alta. És el cas que va donar-se, per exemple, quan la federació va necessitar l'aprovació de la cambra alta per poder assumir competències legislatives sobre la retribució dels funcionaris; per tal com les lleis de retribucions afecten de manera essencial també els funcionaris dels *Länder*, d'acord amb l'article 74.a, paràgraf 2, es va determinar per tals lleis l'anuència de la cambra alta.

Si neguem, doncs, la possibilitat de reivindicar legalment la compensació, hem de concloure que la pèrdua de competències no és —per dir-ho amb paraules de Fritz Werner— cap «pèrdua de dret actuable», i que, per tant, la compensació només es pot aconseguir per mitjà de concessions polítiques de caràcter voluntari. Dues són també les vies que es poden utilitzar per a la consecució d'aquesta compensació voluntària: la del dret europeu i la de la solució al si de l'Estat.

1. *Compensació en l'àmbit del dret de la Comunitat Europea?*

Una solució en el camp del dret europeu significaria que els *Länder*, les regions i les comunitats autònomes, almenys quant a les matèries i competències que els afecten o a qüestions de significació central, queden inclosos institucionalment en les decisions preses per les institucions de la Comunitat Europea.

En aquest aspecte cal recordar que des de 1950 hi ha, al si del Consell d'Europa, una conferència europea de municipis, que el 1975 va ser ampliada a «Conferència de poders locals i regionals d'Europa» (*Conference of Local and Regional Authorities of Europe*). Aquesta conferència es proposa d'assegurar una representació de les diverses categories d'ens locals i regionals que hi ha als Estats membres. Sigui com sigui, els alemanys ja han començat a discutir si el nivell regional ha d'estar integrat per les associacions comunals i els municipis o pels *Länder* i els seus Parlaments.

I, així, la conferència de presidents dels Parlaments dels *Länder* alemanys va decidir que en un sistema federal són més aviat aquests Parlaments els qui tenen la missió de representar el nivell regional. En aquest cas, però, es tracta realment d'una «*querelle allemande*», la resolució de la qual no ens interessa aquí.

La conferència ja existent només podria ser un motiu per reflexionar sobre l'ampliació del Parlament europeu d'acord amb un sistema bicameral que afegís a l'actual Parlament europeu una cambra de regions. Malgrat tot, en una reunió celebrada a

Speyer la tardor de 1987 sobre el tema «Els *Länder* i la Comunitat Europea»¹², amb la participació d'experts internacionals i representants de la Comunitat Europea, de la federació, dels *Länder* i de la ciència, amb prou feines es va entreveure cap possibilitat de realització d'una «cambra de regions» d'aquesta mena. Així, doncs, només quedaria com a solució de dret europeu la vinculació de representants dels *Länder* o bé de les regions i de les comunitats autònomes al procés decisor de les institucions de la Comunitat Europea ja existents i especialment, doncs, al de les institucions del consell de la Comunitat Europea. Aquesta solució, però, conduiria forçosament a preveure una modificació del Tractat de Roma. I com que molts dels Estats membres amb organització centralista són incapaços de pensar, ni que sigui mínimament, en la tercera dimensió, la dels nivells federals, regionals o autònoms, una modificació del dret primari de la Comunitat Europea no comptaria pas amb gaires possibilitats. D'altra banda, caldria assegurar que una participació de representants de les subdivisions estatals no obstaculitzés la unitat de vot, per tal d'evitar que els Estats membres amb organització federal poguessin trobar-se ja de bon principi, a causa d'una dispersió de vots, en una posició menys favorable que la d'altres Estats membres. El criteri important, però, és aquí únicament la repetida al·lusió segons la qual una participació directa en el procés de formació de voluntat no es pot aconseguir mitjançant una producció jurídica de caràcter nacional sinó exclusivament per la modificació dels tractats europeus.

2. *Compensació mitjançant participació en els processos interns de l'Estat*

A causa de totes les dificultats esmentades, la solució al si de l'Estat sembla l'única viable. I, de fet, és també l'escollida en la pràctica. Mentre la normativa dels Estats nacionals quedi limitada als processos interns i no inclogui disposicions que afectin l'actuació exterior en les institucions de la Comunitat Europea, l'actuació al si de l'Estat és una qüestió estrictament reservada al dret nacional dels Estats membres i no queda condicionada pel dret de la Comunitat Europea. Els Estats membres només han de tenir en compte que les decisions de les institucions de la Comunitat Europea no es vegin inadecuadament complicades per l'actuació interna de l'Estat. D'altra banda, d'acord amb l'article 5 del Tractat de Roma, els Estats membres s'han de comprometre a adoptar totes les mesures adequades per al compliment de les obligacions derivades del Tractat de Roma.

Aquesta participació dels *Länder* en l'àmbit de l'Estat va ser introduïda el 1979 a la República Federal d'Alemanya per una declaració del canceller federal d'aquells anys i del coetani president de la conferència de primers ministres.¹³ En relació amb el projectes de la Comunitat Europea que afectaven del tot o en alguns aspectes la competència legisladora exclusiva dels *Länder* o bé podien interferir en llurs interessos fonamentals, la federació i els *Länder* volien treballar en una col·laboració estreta i

12. Magiera, Siegfried/Merten, Detlef (editors), *Bundesländer und Europäische Gemeinschaft* (Els *Länder* de la República Federal i la Comunitat Europea), *Schriftenreihe der Hochschule für Verwaltungswissenschaften Speyer* (Col·lecció de textos de l'Escola Superior de Ciències Administratives de Speyer), vol. 103, 1988.

13. Reproduït a Morawitz, Rudolf, *Die Zusammenarbeit von Bund und Ländern bei Vorhaben der Europäischen Gemeinschaft* (La cooperació de la federació i els *Länder* en els projectes de la Comunitat Europea), 1981, p. 102 i ss.; també a Schmidt-Meinecke, Stefan, «Bundesländer und Europäische Gemeinschaft» (Els *Länder* de la República Federal i la Comunitat Europea), a *Speyer Forschungsberichte* (Informes d'investigació de Speyener), vol. 59, 1987, pp. 81 i ss.

honestament. Els *Länder* havien d'ésser oportunament informats sobre els corresponents projectes de la Comunitat Europea i, per la seva part, havien d'esforçar-se a adoptar una posició unitària i comunicar-la en l'adequat termini. Pel seu cantó, la federació miraria d'assolir amb els *Länder* un criteri comú, per defensar-lo i dur-lo a terme tan àmpliament com fos possible en les negociacions amb la Comunitat Europea. Només els condicionaments de les polítiques exterior i integradora podrien allunyar del criteri dels *Länder* la federació.

Per diversos motius, però, aquest procés previst no va donar bon resultat. Per una banda, la informació proporcionada pels *Länder* era lenta i insuficient. Per l'altra, la participació de tots els *Länder* requeria decisions unitàries: cap *Land* no pot ser derrotat pels altres en les votacions quan es tracta de les seves pròpies i exclusives competències. D'aquesta manera, l'imperatiu d'unanimitat comportava la lentitud del procés de participació dels *Länder*, amb la consegüent aparició de considerables dificultats.

Per tot això, aquest procés de participació dels *Länder* va quedar substituït el 1986 per l'anomenat model de la cambra alta. El motiu inicial en va ser la necessitat d'una ratificació de l'Acta Única Europea per les cambres legislatives. La cambra alta, la representació, doncs, dels *Länder*, va considerar aquesta llei de ratificació com una llei que requeria l'aprovació de l'esmentada cambra.

Malgrat mantenir una opinió totalment diversa, el govern federal va acabar adherint-se de fet a aquest criteri. La necessària aprovació dels representants dels governs dels *Länder* a la cambra alta va obrir el camí a negociacions de caràcter polític, en les quals la cambra alta, a causa de l'aprovació requerida, tenia una posició relativament forta. En l'article 2 de la llei de ratificació¹⁴ queda ara ben clar que el govern federal, abans d'aprovar decisions sobre disposicions de la Comunitat Europea que afectin del tot o en part matèries la legislació de les quals sigui de l'exclusiva competència dels *Länder* o bé que interfereixin en llurs interessos fonamentals, donarà a la cambra alta ocasió de precisar la seva posició en un termini adequat. A més, el govern federal tindrà present aquesta posició en el transcurs de les negociacions. Quan es tracti de matèries la legislació de les quals sigui de la competència exclusiva dels *Länder*, el govern federal només podrà desviar-se de la posició de la cambra alta per motius insalvables de les polítiques exterior i integradora.

Gràcies a aquesta nova ordenació legal, la participació dels *Länder* en les qüestions de la Comunitat Europea ha esdevingut més efectiva en tots els aspectes.

D'una banda, la cambra alta és un organisme federal institucionalment establert que pot ésser informat més de pressa i que pot adoptar decisions més fluidament, a diferència del que passava abans amb la participació de tots els *Länder*. D'altra banda, el govern federal s'ha vinculat a la posició de la cambra alta d'una manera que, d'acord amb algunes opinions, fins i tot pot posar en qüestió la responsabilitat exclusiva del govern federal quant a relacions exteriors,¹⁵ per tal com, en la mesura segons la qual

14. Llei del 19 desembre de 1986 sobre l'Acta Única Europea del 28 de febrer de 1986 (BGBl - Butlletí oficial de l'Estat - II, p. 1102). Vg. per a això Ress, Georg, «Das deutsche Zustimmungsgesetz zur Einheitlichen Europäischen Akte — Ein Schritt zur Föderalisierung der Europapolitik» (La llei alemanya de ratificació de l'Acta Única Europea — Un pas cap a la federalització de la política europea), a EuGRZ (Revista del Dret de la Comunitat Europea), 1987, pp. 361 i ss.; Montoro Chiner, María Jesús, «La Ley alemana de ratificación del Acta Única Europea de 19 de diciembre de 1986 y la participación de los Länder en la formación de decisiones comunitarias», a *Civitas. Revista española de Derecho Administrativo*, vol. 55, 1987, pp. 371 i ss.

15. Vg. Ress (nota 14), p. 367.

es tracta de matèries de legislació competent en exclusiva als *Länder*, el govern federal només pot desviar-se de la posició de la cambra alta per motius insalvables de les polítiques exterior i integradora. El seu espai de maniobra, doncs, queda en els esmentats casos limitat. Suposant que el govern federal arribés a lesionar la citada vinculació al si de l'Estat, el seu vot a les institucions de la Comunitat Europea no quedaria sense efecte, certament, però en l'àmbit de l'Estat la cambra alta podria recórrer contra l'esmentada votació al Tribunal Constitucional de la República Federal d'Alemanya.

Sigui com sigui, però, aquest model de la cambra alta presenta així mateix un inconvenient de caràcter decisiu per als *Länder*. Per tal com la cambra alta decideix per majoria de vots, la votació pot resultar contrària als interessos d'alguns *Länder* concrets. Encara que un *Land* es drexi contra la inconveniència de la conculcació de les seves competències exclusives, la majoria li pot ser adversa. Aquest risc es pot donar sobretot quan el Parlament i la cambra alta estan dominats pels mateixos partits o les mateixes coalicions i la corresponent oposició perd la votació en qualsevol de les dues institucions. D'aquesta manera, l'autonomia queda sacrificada en benefici de l'efectivitat. Quant a aspectes concrets, la llei preveu, a més, entre federació i *Länder* un acord, fins ara encara no del tot conclòs, sobre detalls d'informació i de participació.

L'imperatiu ara ja legalment previst d'una informació tan àmplia i prompta com sigui possible de la cambra alta no fa, sens dubte, supèrflues les anomenades oficines d'informació dels *Länder*¹⁶ que aquests mantenen a Brussel·les ni la institució coneguda com «observador dels *Länder*» creada també per ells mateixos. Per una banda, cal veure si les nombroses reclamacions referents a informació no efectuada o retardada minvaran en el futur. A més, independentment d'això, els *Länder* estan justificadament interessats en l'obtenció d'informació oportuna sobre els projectes de la Comunitat Europea vinculats als àmbits de llur exclusiva competència legislativa o referents a casos d'interès substancial, fins i tot abans que les idees i els criteris de la burocràcia de la Comunitat Europea es concretin en lletra impresa. Tal «*fishing for information*» és una de les missions concretes de l'observador dels *Länder*, institució que Espanya sembla voler assumir. No tenen cap justificació les crítiques, sorgides a vegades contra els *Länder* de la República Federal d'Alemanya, que parlen de «política exterior subsidiària» o de «política de cara a la galeria». Precisament pel fet que es tracta aquí de competències molt arrelades en els *Länder*, aquests han de poder vigilar que el procés d'europèitització eviti el risc de normes excessivament centralistes i, ben al contrari, que la introducció de clàusules subsidiàries, per exemple, reservi també lloc a la producció jurídica regional.

Hi ha un problema particular del qual no s'ocupa la llei de ratificació i que afecta els Parlaments dels *Länder*, singularment perjudicats per la disminució de competències legislatives. Aquesta pèrdua de competències no queda compensada per la participació en el procés d'adopció de decisions per mitjà de la cambra alta, integrada per representants dels governs dels *Länder*. Els Parlaments d'aquests no tenen cap influèn-

16. Vg. per a això Borchmann, Michael, «Bundesstaat und europäische Integration» (Estat federal i integració europea), a *Archiv des öffentlichen Rechts* (Arxiu del Dret públic), vol. 112 (1987), pp. 586 i ss. (pp. 596 i ss.); íd., «Verbindungsbüros der Bundesländer bei der EG — Berechtigte Interessenvertretung oder Nebenaussenpolitik?» (Oficines d'enllaç dels *Länder* de la República Federal a la CE — Representació justa d'interessos o política exterior subsidiària?), a *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (Nova revista de Dret administratiu), 1988, pp. 218 i ss.; Ress (nota 14), pp. 366 i s.

cia a la cambra alta o bé, si la hi tenen, és sols d'una manera indirecta, mitjançant llurs governs. Per això, els Parlaments dels *Länder* demanen que els governs respectius, abans de prendre una decisió a la cambra alta, tinguin present la posició dels Parlaments de cada un dels *Länder*.

D'acord amb el dret constitucional, res no pot objectar-se en essència contra aquesta reclamació. En virtut dels principis mateixos del sistema parlamentari, cap govern d'un *Land* no pot veure's impedit d'incloure els criteris del Parlament del *Land* en les seves decisions o fins i tot de fer-les dependre de les resolucions de l'esmentat Parlament. S'ultrapassarien, en canvi, els límits de la Constitució si el govern d'un *Land*, mitjançant concessions fetes al Parlament d'aquest, es compliqués o fes impossible la seva participació en el procés legislatiu federal. Per fidelitat a la federació, l'expressió «el dret federal desplaça el dret dels *Länder*» s'hauria de poder aplicar a la regla que determina la primacia del procés legislatiu federal sobre el sistema de govern parlamentari dels *Länder*. De manera semblant, el govern federal també pot exigir, a causa de les seves obligacions inherents al Tractat de Roma, que la cambra alta li comuniqui la seva posició amb l'anticipació necessària per a no complicar inadequadament o fer impossible el procés d'adopció de decisions en les institucions de la Comunitat Europea.

Amb independència de la intervenció que al costat del govern federal puguin tenir els respectius Parlaments dels *Länder* en l'adopció de decisions de tot l'Estat quant a les qüestions de la Comunitat Europea, la informació prèvia i oportuna és sempre una realitat decisiva. Només d'aquesta manera poden formular-se objeccions per la via intrastatal abans que l'Estat membre manifesti la seva decisió a les institucions de la Comunitat Europea. Indispensable es revela també una exigència legal d'informació donada a temps per tal que el govern no pugui prescindir-ne quan li resulti inoportuna. Crec que també les regions autònomes d'Espanya són informades per senadors espanyols de les decisions que els afecten d'una manera particular; el govern central, però, no està obligat a una informació d'aquesta mena,¹⁷ i les regulacions establertes als respectius Estatuts d'autonomia, com són el basc i el català (article 27, paràgraf 5), resulten insuficients, perquè s'hi diu, sens dubte, que l'Estat central està obligat a informar quan un dels acords que hagi conclòs afecti els interessos específics d'una regió autònoma, però no s'hi exigeix, en canvi, una informació prèvia.¹⁸

Permetin-me ara, per acabar, un resum encara. La creixent europeïtzació de les competències de la Comunitat Europea fa inevitable una pèrdua de competències dels *Länder*, les regions i les comunitats autònomes. D'acord amb el dret constitucional alemany, però, aquesta pèrdua de competències no es pot eludir, a causa de la «palanca d'integració» de l'article 24, paràgraf 1, de la llei orgànica, sempre que els *Länder*, malgrat tot, mantinguin una resta de competències que els concedeixi un mínim indispensable d'autonomia i individualitat.

Per a compensar la pèrdua de competències s'ha de considerar, sobre la base de l'expressió «justícia mitjançant procediment», una «compensació mitjançant procés

17. Vg. també Ress, *EuGRZ* (Revista del Dret de la Comunitat Europea), 1986, p. 551.

18. Vg. Ress, *loc. cit.*, amb ulterior documentació. Vg. també en aquest context Montoro Chiner, María Jesús, «Beteiligung der autonomen Gemeinschaften (Spaniens) an den Entscheidungen der Europäischen Gemeinschaften» (Participació de les comunitats autònomes —Espanya— en les decisions de la Comunitat Europea), a *Magieral/Merten* (nota 12), pp. 165 i ss.; i també *La inserció de les regions en l'Europa de demà*, Barcelona, 1987, especialment la «Declaració de Barcelona», *loc. cit.*, p. 111.

de participació». És necessari, però, que aquesta participació sigui oportuna, que es realitzi sobretot abans de l'adopció de decisions per les institucions de la Comunitat Europea, i que el govern central estigui vinculat d'una manera o altra a la decisió dels *Länder*, si el que es pretén és una participació efectiva. Si la República Federal, amb la seva llei de ratificació, ha trobat «l'ou de Colom», és cosa que hauran de demostrar l'acord federació-*Länder*, que encara s'ha de concloure, i, sobretot, la seva aplicació pràctica.

Tertium datur. Existeix, doncs, la «tercera dimensió». I les competències dels *Länder*, les regions o les comunitats autònomes són massa importants per a deixar-les, en l'àmbit de la Comunitat Europea, exclusivament a mercè dels governs centrals.

Bibliografia

- Michael Borchmann, «Bundesstaat und europäische Integration» (Estat federal i integració europea), a *Archiv des öffentlichen Rechts* (Arxiu del Dret públic), vol. 112 (1987), pp. 586 i ss.
- «Verbindungsbüros der Bundesländer bei der EG - Berechtigte Interessenvertretung oder Nebenaussenpolitik?» (Oficines d'enllaç dels *Länder* de la República Federal a la CE - Representació justa d'interessos o política exterior subsidiària?), a *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht* (Nova revista de Dret administratiu), 1988, pp. 218 i ss.
- Hans-Peter Ipsen, «Als Bundesstaat in der Gemeinschaft» (Com a estat federal en la Comunitat), a *Festschrift für Walter Hallstein* (Miscel·lània Walter Hallstein), 1966, pp. 248 i ss.
- Siegfried Magiera/Detlef Merten (editors), *Bundesländer und Europäische Gemeinschaft* (Els *Länder* de la República Federal i la Comunitat Europea), *Schriftenreihe der Hochschule für Verwaltungswissenschaften Speyer* (Col·lecció de textos de l'Escola Superior de Ciències Administratives de Speyer), vol. 103, 1988.
- Rudolf Morawitz, *Die Zusammenarbeit von Bund und Ländern bei Vorhaben der Europäischen Gemeinschaft* (La cooperació de la Federació i els *Länder* en els projectes de la Comunitat Europea), 1981.
- George Ress, «Die Europäischen Gemeinschaften und der deutsche Föderalismus» (Les Comunitats Europees i el federalisme alemany), a *EuGRZ (Europäische Gemeinschaftsrecht-Zeitschrift - Revista del Dret de la Comunitat Europea)*, 1986, pp. 549 i ss.
- «Das deutsche Zustimmungsgesetz zur Einheitlichen Europäischen Akte - Ein Schritt zur Föderalisierung der Europapolitik» (La llei alemanya de ratificació de l'Acta Única Europea - Un pas cap a la federalització de la política europea), a *EuGRZ (Europäische Gemeinschaftsrecht-Zeitschrift - Revista del Dret de la Comunitat Europea)*, 1987, pp. 361 i ss.
- Stefan Schmidt-Meinecke, «Bundesländer und Europäische Gemeinschaft» (Els *Länder* de la República Federal i la Comunitat Europea), a *Speyerer Forschungsberichte* (Informes d'investigació de Speyer), vol. 59, 2.ª ed. ampliada, 1988.

Addenda

En el decurs de la publicació d'aquest treball, s'ha conclòs entre la federació i els *Länder* l'acord previst en l'article 2, apartat 6, de la Llei de 19 desembre de 1986 sobre l'Acta Única Europea del 28 febrer de 1986 (BGB1.-Butlletí Oficial de l'Estat-II, p. 1102). A més, mitjançant la modificació del Reglament de la Cambra alta i la intercalació dels §§ 54a fins a 45k (vegeu BGB1.-Butlletí Oficial de l'Estat-I 1988, p. 857), s'ha procedit a la creació d'una Cambra de les Comunitats Europees, englobada en aquesta Cambra alta, per a la publicació i l'adopció de resolucions vinculades a documents amb caràcter urgent o confidencial relatius a projectes compresos en el marc de les Comunitats Europees (documents de les Comunitats Europees).

Llei sobre l'Acta Única Europea de 28 febrer de 1986 19 de desembre de 1986

El Parlament federal, amb l'anuència de la Cambra alta, ha aprovat la següent Llei:

Article 1

S'aprova l'Acta Única Europea signada el 17 de febrer de 1986 a Luxemburg per la República Federal d'Alemanya i l'Acta Final del 28 de febrer de 1986. A continuació es publiquen l'Acta Única Europea i l'Acta Final.

Article 2

(1) Sens perjudici de l'article 2 de la Llei sobre els Tractats fundacionals del 25 març de 1957 per a la Comunitat Econòmica Europea i del 27 juliol de 1957 per a la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (BGB1. - Butlletí Oficial de l'Estat - II, p. 753), el govern federal informarà tan aviat com li sigui possible la Cambra alta respecte a tots els projectes que, inclosos en el marc de la Comunitat Europea, puguin ser d'interès per als *Länder*.

(2) Abans d'aprovar resolucions de les Comunitats Europees que es refereixin del tot o bé en alguns punts a matèries sobre les quals només poden legislar els *Länder* o que afectin llurs interessos essencials, el govern federal donarà a la Cambra alta un termini prudencial que li permeti de prendre-hi una posició pròpia.

(3) El govern federal tindrà present aquesta presa de posició en el curs dels debats. En la mesura que aquesta presa de posició es refereixi a matèries sobre les quals només poden legislar els *Länder*, el govern federal només podrà desviar-se'n per motius irrenunciabls de política exterior o de

política d'integració. D'altra manera, haurà d'incloure en les seves estimacions les al·legacions dels *Länder*, presentades per mitjà de la Cambra alta.

(4) En el cas d'una actuació divergent respecte a la presa de posició de la Cambra alta en relació amb una matèria sobre la qual només poden legislar els *Länder*, i en qualsevol dels casos quan hi sigui requerit, el govern federal comunicarà a la Cambra alta els motius que han pesat en la seva decisió.

(5) Quan la Cambra alta tingui el dret de manifestar la seva posició, es requerirà que, sens perjudici de les reglamentacions ja existents i en la mesura que al govern federal li sigui possible, s'incorporin representants dels *Länder* als debats duts a terme en els òrgans consultius de la Comissió i del Consell.

(6) Les particularitats de la informació i de la participació queden reservades a un acord establert entre la Federació i els *Länder*.

Article 3

Aquesta Llei vigeix igualment en el Land de Berlín, sempre que aquest Land en decreti l'aplicació.

Article 4

(1) Aquesta Llei entrarà en vigor el dia següent al de la seva promulgació.

(2) El *Butlletí Oficial de l'Estat* publicarà el dia en el qual l'Acta Única Europea, d'acord amb el

seu article 33, apartat 2, entrarà en vigor a la República Federal d'Alemanya.

Aquesta Llei s'expedeix sense cap altra formalitat i es publica en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

Bonn, 19 desembre 1986

El president federal
Weizsäcker

El canceller federal
Dr. Helmut Kohl

El ministre federal d'Afers Estrangers
Genscher

El ministre federal de l'Interior
Dr. Zimmermann

El ministre federal de Justícia
Engelhard

El ministre federal de Finances
Gerhard Stoltenberg

El ministre federal d'Economia
Martin Bangemann

El ministre federal de Treball i d'Organització Social
Norbert Blüm

El ministre federal de Comunicacions
Dr. W. Dollinger

El ministre federal de Medi Ambient, Protecció de la Natura i Seguretat Nuclear
Walter Wallmann

El ministre federal d'Investigació i Tecnologia
Heinz Riesenhuber

El ministre federal d'Educació i Ciència
D. Wilms

El ministre federal de Cooperació Econòmica
Jürgen Warnke

Text refós del Reglament intern de la Cambra alta 10 de juny de 1988

D'acord amb l'article 52, apartat 3, paràgraf 2, de la Llei Orgànica, i per resolució de la seva sessió 590, del 10 de juny de 1988, § 23, apartat 4, la Cambra alta ha completat el seu Reglament intern aprovat en la sessió 296, de l'1 juliol de 1966 (BGBI. - Butlletí Oficial de l'Estat - I, p. 437), i ha intercalat un nou apartat, IVa, en l'esmentat Reglament intern.

A continuació es publica el text del Reglament intern, en vigor a partir del 10 de juny de 1988.

Bonn, 10 de juny de 1988

El president de la Cambra alta
Dr. Bernhard Vogel

Índex sinòptic

1. Disposicions generals

- § 1 Membres
- § 2 Incompatibilitat
- § 3 Exercici
- § 4 Documents acreditatius, bitllets de viatge

II. Òrgans i organismes de la Cambra alta

- § 5 Elecció del president i dels vice-presidents
- § 6 Atribucions del president

- § 7 Atribucions dels vice-presidents
- § 8 Mesa
- § 9 Consell consultiu permanent
- § 10 Secretaris
- § 11 Comissions
- § 12 Elecció dels presidents de les comissions
- § 13 Representants de la Cambra alta en altres òrgans
- § 14 Secretaria

III. Les sessions de la Cambra alta

1. Preparació de les sessions

- § 15 Convocatòria i notificació
- § 16 Llista d'assistència

2. Principis generals del procediment

- § 17 Sessions a porta tancada
- § 18 Participació en els debats
- § 19 Dret d'interpel·lació
- § 20 Presidència de les sessions
- § 21 Participació del president en els debats
- § 22 Facultat presidencial del manteniment de l'ordre

3. El funcionament de la Cambra alta

- § 23 Determinació i execució de l'ordre del dia

- § 24 Debats
- § 25 Informes
- § 26 Mocions i recomanacions
- § 27 Nombre de vots
- § 28 Quòrum
- § 29 Votació
- § 30 Normes de votació
- § 31 Procediment en resolucions d'acord amb l'article 77, apartat 2, paràgraf 1, de la Llei Orgànica
- § 32 Entrada en vigor de les resolucions
- § 33 Participació en els debats del Parlament federal
- § 34 Actes de les sessions
- § 35 Procediment simplificat

IV. El procediment en les comissions

- § 36 Assignació dels projectes
- § 37 Lloc de reunió, sessions públiques, llista d'assistència
- § 38 Convocatòria, presidència, ordre del dia
- § 39 Deliberació
- § 40 Participació i dret d'interpel·lació
- § 41 Informe en la comissió
- § 42 Resolucions
- § 43 Procediment d'enquesta
- § 44 Acta de la reunió
- § 45 Comunicació de les recomanacions de les comissions

IVa. El procediment en matèries de les Comunitats Europees

- § 45a Assignació d'informacions sobre projectes de l'àmbit de les Comunitats Europees a les comissions
- § 45b Cambra per a projectes de les Comunitats Europees
- § 45c Presidents de la Cambra de les Comunitats Europees
- § 45d Assignació de projectes de les Comunitats Europees a la Cambra de les Comunitats Europees
- § 45e Convocatòria, termini, ordre del dia provisional
- § 45f Sessions públiques
- § 45g Participació en els debats
- § 45h Nombre de vots, quòrum, adopció de resolucions
- § 45i Procediment d'enquesta
- § 45j Delegats en els òrgans de les Comunitats Europees
- § 45k Aplicació de normes de procediment

V. Disposicions finals

- § 46 Suplents
- § 47 Interpretació del Reglament intern

- § 48 Alteració del Reglament intern
- § 49 Entrada en vigor

I. Disposicions Generals

Article 50 de la GG (Llei Orgànica):

Els Länder col·laboren mitjançant la Cambra alta en la producció del dret i en l'administració de la Federació.

Article 51 de la GG (Llei Orgànica):

(1) *La Cambra alta està integrada per membres dels governs dels Länder, que els nomenen i els revoquen. Poden estar representats per altres membres de llurs governs.*

(2) *Cada un dels Länder tindrà com a mínim tres vots; els Länder amb més de dos milions d'habitants en tindran quatre, i els Länder amb més de sis milions d'habitants en tindran cinc.*

(3) *Cada Land pot delegar tants membres com vots li corresponguin. Els vots d'un Land només poden ésser emesos de manera unitària i només per mitjà dels membres presents o dels seus suplents.*

§ 1

Membres

Els governs dels Länder comunicaran al president de la Cambra alta els noms dels membres d'aquesta Cambra, el moment de la seva nominació com a membres de la Cambra alta i dels governs dels Länder, i el moment de la cessació de llur condició de membres.

§ 2

Incompatibilitat

Els membres de la Cambra alta no poden pertànyer al mateix temps al Parlament federal. Quan un membre de la Cambra alta sigui elegit membre del Parlament federal haurà de comunicar al president de la Cambra alta en un termini prudencial a quin d'ambdós càrrecs renuncia.

§ 3

Exercici

L'exercici anual de la Cambra alta s'inicia l'1 de novembre de cada any i s'acaba el 31 d'octubre de l'any següent.

§ 4

Documents acreditatius, bitllets de viatge

(1) Cada membre rebrà de la Cambra alta un document acreditatiu de la seva condició de mem-

bre d'aquesta Cambra. A més, els membres de la Cambra alta rebran bitllets per a l'ús dels ferrocarrils federals i del servei d'autobusos del correu federal.

(2) Els documents acreditatius i els bitllets s'hauran de retornar una setmana després de la cessació de la condició de membre.

II. ÒRGANS I ORGANISMES DE LA CAMBRA ALTA

Article 52, apartat 1, de la GG (Llei Orgànica):

(1) La Cambra alta elegirà el seu president per a un període d'un any.

§ 5

Elecció del president i dels vice-presidents

(1) La Cambra alta elegirà entre els seus membres, sense debat i per a un període d'un any, un president i tres vice-presidents.

(2) Si el president o algun dels vice-presidents deixen d'exercir el seu càrrec abans del temps determinat, s'haurà de procedir a una elecció complementària en el termini de quatre setmanes.

§ 6

Atribucions del president

(1) El president representa la República Federal d'Alemanya en totes les qüestions inherents a la Cambra alta. És l'autoritat jeràrquica màxima dels funcionaris de la Cambra alta.

(2) Prèvia l'aprovació de la Cambra alta, el president admetrà, nomenarà, cessarà i jubilarà els funcionaris dels serveis superiors; el mateix cal dir quant a l'admissió i la cessació dels empleats de contractació estatal de l'escala retributiva BAT, del nivell IIa en amunt.

(3) El president exerceix el dret dominical respecte als edificis, parts d'edifici i terrenys sotmesos a l'administració de la Cambra alta.

§ 7

Atribucions dels vice-presidents

(1) Els vice-presidents, segons el seu ordre de precedència, representen el president en qualsevol cas d'impossibilitat que l'afecti o en la cessació prematura de les seves funcions. Un d'aquests casos d'impossibilitat es dona també quan el president de la Cambra alta, d'acord amb l'article 57 de la Llei Orgànica, assumeix les atribucions del president federal.

(2) Els vice-presidents assessoren el president en l'exercici de les seves funcions.

§ 8

Mesa

(1) El president i els vice-presidents constitueixen la mesa.

(2) La mesa, prèvia deliberació del consell consultiu permanent, estableix el projecte del pressupost de la Cambra alta. Decideix sobre les qüestions internes d'aquesta Cambra sempre que la facultat de decisió no estigui reservada a la Cambra alta ni sigui de la incumbència del president. La Cambra alta pot encarregar a la mesa l'execució de les seves resolucions.

(3) El president convoca la mesa i en presideix les reunions. Li correspon la convocatòria de la mesa quan així ho demani un vice-president.

(4) La mesa assoleix el quòrum quan hi ha presents com a mínim tres dels seus membres. Les decisions s'hi adopten d'acord amb la majoria dels membres presents. En cas d'empat, el vot del president dirimeix.

(5) En casos d'urgència, el president pot obtenir decisions de la mesa per via d'enquesta.

(6) De cada reunió de la mesa haurà de redactar-se'n una acta, on caldrà que hi hagi, com a mínim, els noms dels participants, les propostes, el resultat de les deliberacions i, quant a les decisions, la proporció de vots.

§ 9

Consell consultiu permanent

(1) En estreta relació amb la mesa hi haurà un consell consultiu permanent. Hi pertanyen els procuradors dels Länder. Per regla general es reunirà una vegada la setmana.

(2) El consell consultiu permanent assessora i ajuda el president i la mesa en la preparació de les sessions i en la direcció de la gestió administrativa de la Cambra alta. Les seves resolucions es faran constar en acta.

(3) El consell consultiu permanent ajuda a mantenir una relació continuada entre la Cambra alta i el govern federal. D'acord amb això, el ministre federal encarregat de les qüestions inherents a la Cambra alta i als Länder podrà prendre part en les reunions del consell consultiu permanent i haurà d'ésser escoltat en qualsevol moment.

(4) El director de la Cambra alta pren part en les reunions del consell consultiu permanent.

(5) Per a la presidència del consell consultiu permanent s'observarà el següent ordre de precedència:

1. un membre de la mesa,
2. el procurador que sigui al mateix temps membre de la Cambra alta,
3. qualsevol altre procurador.

(6) Quan per causa dels números 2 o 3 de l'apartat 5 hi hagi diverses persones susceptibles d'ocupar la presidència, el càrrec de president recaurà en el membre del consell consultiu permanent que ho hagi estat més temps sense interrupció.

§ 10

Secretaris

(1) Per a cada exercici, la Cambra alta elegirà entre els seus membres dos secretaris.

(2) Un dels secretaris ajuda el president en les sessions. Quan no assisteixi cap dels dos secretaris a una sessió de la Cambra alta, el president nomenarà un altre membre d'aquesta Cambra secretari per a l'esmentada sessió.

Article 52. apartat 4. de la GG (Llei Orgànica):

(4) Les comissions de la Cambra alta poden incloure altres membres o comissionats dels governs dels Länder.

§ 11

Comissions

(1) La Cambra alta constituirà comissions permanents. En el cas de qüestions específiques podrà establir-ne d'altres.

(2) Els Länder estaran representats en cada comissió per un membre de la Cambra alta, un altre membre o un comissionat del seu govern.

(3) Els governs dels Länder comunicaran al president per escrit el moment de la nominació i de la cessació de cada un dels membres de les comissions. Aquestes notificacions seran comunicades a les comissions.

(4) El paràgraf 1 de l'apartat 3 s'aplica també a la delegació dels membres de la comissió de conciliació. El president o, per encàrrec seu, el director de la Cambra alta comunicaran el nom dels membres i dels suplents al president de la comissió de conciliació.

§ 12

Elecció dels presidents de les comissions

(1) Per a cada exercici, la Cambra alta elegirà els presidents de les comissions entre llurs membres. Abans de l'elecció, les comissions hauran d'esser escoltades.

(2) Les comissions elegiran presidents suplents entre els seus membres.

(3) Si un president o un president suplent deixa d'exercir el seu càrrec abans del temps determinat, s'haurà d'eleger el successor corresponent per al temps restant de l'exercici del càrrec en qüestió.

§ 13

Representants de la Cambra alta en altres òrgans

Si la Cambra alta procedeix a nomenar membres d'òrgans d'una persona jurídica de dret públic o privat, consellers d'una oficina del govern federal, de consells d'administració o d'entitats anàlogues, la Cambra alta o les seves comissions poden exigir d'aquests membres una informació relativa a llurs activitats.

§ 14

Secretaria

(1) En estreta relació amb la Cambra alta hi haurà una secretaria, de la qual formaran part tots els empleats de la Cambra alta.

(2) El director de la Cambra alta dirigeix la secretaria per encàrrec del president, i l'ajuda en l'execució de les funcions pròpies del seu càrrec.

III. LES SESSIONS DE LA CAMBRA ALTA

1. Preparació de les sessions

Article 52. apartat 2. de la GG (Llei Orgànica):

(2) La Cambra alta és convocada pel president, que ho ha de fer quan ho demanin els delegats de dos Länder, com a mínim, o bé el govern federal.

§ 15

Convocatòria i notificació

(1) El president ha de convocar la Cambra alta immediatament després que ho hagin demanat un Land o el govern federal.

(2) El president prepara les sessions, i a l'efecte d'aquesta preparació es reuniran en ordres del dia provisionals els projectes que s'han de sotmetre a deliberació.

(3) Cal que els ordres del dia provisionals, els projectes i les actes i recomanacions de les comissions es facin arribar a les delegacions dels Länder tan aviat com sigui possible.

(4) Quan no hi hagi manera de realitzar aquesta tramesa sis dies abans de la sessió, com a mínim, caldrà posar immediatament a disposició tant de les delegacions dels Länder com dels membres de

la Cambra alta els ordres del dia provisionals, els projectes i els informes de les comissions corresponents.

(5) Es comunicaran al govern federal el lloc, el dia i l'ordre del dia provisional de cada sessió. Les sessions de la Cambra alta s'anunciaran per mitjà d'un cartell col·locat a l'interior de l'edifici on se celebren.

§ 16

Llista d'assistència

Per a cada sessió de la Cambra alta s'exposarà una llista d'assistència en la qual s'aniran inscrivint els participants en la sessió.

2. Principis generals del procediment

Article 52, apartats 3. paràgrafs 3 i 4. de la GG (Llei Orgànica):

Els debats (de la Cambra alta) són públics, però se'n poden celebrar també a porta tancada.

§ 17

Sessions a porta tancada

(1) Quant a la possibilitat de sessions a porta tancada relatives a una matèria objecte de deliberació, es deliberarà i resoldrà en reunions no públiques. La readmissió del públic serà comunicada.

(2) Sempre que la Cambra alta no ho decideixi altrament, els debats corresponents a sessions a porta tancada seran confidencials.

Article 53, paràgrafs 1 i 2. de la GG (Llei Orgànica):

Els membres del govern federal tenen el dret i, si hi són requerits, l'obligació de prendre part en els debats de la Cambra alta i de les seves comissions. Se'ls ha d'escoltar en qualsevol moment.

§ 18

Participació en els debats

(1) Poden prendre també part en els debats de la Cambra alta els ponents de la comissió de conciliació i els secretaris d'estat de la Federació; altres persones poden fer-ho només si el president ho autoritza.

(2) En suport dels membres de la Cambra alta i del govern federal, i també dels altres participants en els debats, es podrà consultar a comissionats dels Länder i de la Federació.

Article 53, paràgraf 3. de la GG (Llei Orgànica):

El govern federal ha de tenir la Cambra alta al corrent de la marxa de les activitats.

§ 19

Dret d'interpel·lació

(1) Cada un dels membres de la Cambra alta pot adreçar al govern o als seus membres, durant les sessions, interpel·lacions relatives a les matèries de l'ordre del dia.

(2) A més, cada un dels Länder pot interpel·lar el govern federal sobre qüestions que no tinguin cap relació amb les matèries de l'ordre del dia. Aquestes interpel·lacions han d'ésser comunicades per escrit al president almenys dues setmanes abans de la sessió en la qual hauran de quedar contestades. El president les adreça a continuació al govern federal i les inclou en l'ordre del dia.

(3) Les interpel·lacions compreses en l'apartat 2 s'han de tractar al principi de la sessió per a la qual s'han previst. El Land que fa la interpel·lació pot raonar-la oralment. A instàncies del Land que la formula, el president comprovarà si la majoria de la Cambra alta s'adhereix a la interpel·lació.

(4) Si la interpel·lació es relaciona amb una matèria respecte a la qual el govern federal, d'acord amb l'article 53, paràgraf 3, de la Llei Orgànica, està obligat a tenir la Cambra alta al corrent, a instàncies del govern federal la interpel·lació es tractarà a porta tancada. A tal fi s'aplica el § 17.

(5) La interpel·lació deixarà d'ésser tractada en la sessió quan el Land que l'ha formulat s'avingui a una resposta escrita. La resposta del govern federal s'haurà de comunicar a tots els Länder.

§ 20

Presidència de les sessions

(1) El president dirigeix les sessions de la Cambra alta.

(2) Quan el president i els vice-presidents alhora es trobin en la impossibilitat de dirigir una sessió ho farà el cap de govern de més edat.

§ 21

Participació del president en els debats

Quan el president vulgui intervenir en un debat com a orador, haurà de cedir la presidència de la sessió mentre duri la seva intervenció.

§ 22

Facultat presidencial del manteniment de l'ordre

(1) Els participants en la sessió que no siguin membres de la Cambra alta, i també el públic, estan sotmesos a la facultat presidencial del manteniment de l'ordre.

(2) Qui exterioritzi des de les tribunes aprovació o desaprovació o bé vulneri l'ordre i les bones maneres pot ésser expulsat a l'instanc per ordre del president, que pot ordenar també l'evacuació de les tribunes per causa d'una agitació molesta.

3. El funcionament de la Cambra alta

§ 23

Determinació i execució de l'ordre del dia

(1) Al principi de la sessió, el president comunicarà els canvis que pugui haver sofert la composició de la Cambra alta.

(2) Abans d'iniciar-se el debat, la Cambra alta establirà per acord l'ordre del dia de manera definitiva. Es manté el § 19, apartat 2, paràgraf 3.

(3) Quan un Land, emparant-se en el dret que li concedeix el § 15, apartat 1, i amb una anticipació de dues setmanes com a mínim respecte a la data de la sessió, demana que s'inclougui en l'ordre del dia una matèria objecte de deliberació, s'haurà d'accedir a aquesta petició si el Land no renuncia a veure tractat el tema en la sessió esmentada.

(4) Quan els projectes, els ordres del dia provisionals o les recomanacions de les comissions respecte a un tema segons el § 15, apartat 3, no hagin estat lliurats amb una anticipació de sis dies com a mínim respecte a la data de la sessió, el tema en qüestió no es podrà incloure a l'ordre del dia si s'hi oposa un Land, sempre que el termini legal previst per a l'adopció de l'acord de la Cambra alta no finalitzi abans de set dies o bé no es tracti de projectes urgents de les Comunitats Europees d'acord amb el § 45d, apartat 1.

(5) Quan un Land s'hi oposi, no es podrà tractar ni prendre acords sobre temes que no figurin en l'ordre del dia.

§ 24

Debats

El president ha de mirar que, independentment dels informes de les comissions relatius a matèries de deliberació d'interès general o particularment significatives, s'exposin els arguments que tinguin un pes singular en l'adopció d'acords respecte a recomanacions de les comissions o bé a mocions.

§ 25

Informes

(1) Les comissions han d'informar oralment en les sessions de la Cambra alta referents a matèries de deliberació que tinguin una significació essencial.

(2) Els informes han de reproduir de manera objectiva les deliberacions dutes a terme al si de les comissions, però cal que se cenyixin als resultats políticament significatius. Quant a deliberacions de caràcter tècnic o tècnico-jurídic i a llurs resultats es pot facilitar, amb l'anuència del president, un informe escrit, tot renunciant a l'exposició del president en l'informe sobre la sessió.

§ 26

Mocions i recomanacions

(1) Cada un dels Länder té el dret de presentar mocions a la Cambra alta.

(2) La mesa pot presentar mocions relatives als afers interns de la Cambra alta.

(3) Les comissions presentaran a la Cambra alta recomanacions relatives a les matèries de deliberació que se'ls confien. Quan una comissió recomani a la Cambra alta la modificació o el refús d'un projecte caldrà que presenti l'argumentació corresponent.

Article 51, apartat 2, de la GG (Llei Orgànica):

(2) Cada un dels Länder tindrà com a mínim tres vots; els Länder amb més de dos milions d'habitants en tindran quatre, i els Länder amb més de sis milions d'habitants en tindran cinc.

§ 27

Nombre de vots

Sempre que no es disposi dels resultats d'un cens oficial de la població, el nombre de vots que, d'acord amb l'article 51, apartat 2, de la Llei Orgànica corresponen a un Land es calcularà segons les dades procedents de les últimes estadístiques oficials.

Article 52, apartat 3, paràgraf 1, de la GG (Llei Orgànica):

La Cambra alta adoptarà les seves decisions com a mínim per majoria de vots.

§ 28

Quòrum

(1) La Cambra alta assoleix el quòrum quan hi ha representada la majoria dels seus vots.

(2) Quan no s'assoleixi el quòrum, el president haurà d'aixecar la sessió i anunciar el dia de la propera.

(3) Quan la Cambra alta adopti un acord segons l'article 37, l'article 84, apartats 3 i 4, i l'article 91, apartat 2, de la Llei Orgànica, el Land afectat té dret de vot.

Article 51, apartat 3, paràgraf 2, de la GG (Llei Orgànica):

Els vots d'un Land només poden ésser emesos de manera unitària i només per mitjà dels membres presents o dels seus suplents.

§ 29

Votació

(1) Les votacions es realitzaran a mà alçada. Si un Land així ho demana, la votació serà nominal i per Länder; els Länder votaran per ordre alfabètic.

(2) Quan no s'hagi sol·licitat cap votació referent a recomanacions de les comissions, ni hi hagi recomanacions que mútuament es contradiguin, ni mocions, ni torns de paraula, el president pot declarar que la Cambra alta ha decidit d'acord amb les recomanacions de les comissions; el president també pot incloure en una sola votació diverses matèries objecte de deliberació. El paràgraf 1 és aplicable a l'establiment de l'ordre del dia, segons § 23, apartat 2.

(3) El president pot ajornar com a màxim fins a la clausura de la sessió la votació referent a una matèria de l'ordre del dia o a les mocions corresponents presentades. L'ajornament de la votació es produirà quan ho demanin com a mínim dos Länder.

§ 30

Normes de votació

(1) En els processos legislatius als quals fan referència els articles 76 a 78 de la Llei Orgànica les qüestions a votar s'han de formular de tal manera que les votacions manifestin sense cap mena de dubte que la Cambra alta ha decidit, per majoria dels seus vots,

enviar al Parlament federal un projecte de llei (article 76, apartat 1, de la Llei Orgànica), informar respecte a un projecte de llei del govern federal, tot explicant el contingut d'aquest informe (article 76, apartat 2, de la Llei Orgànica), votar una llei aprovada pel Parlament federal (article 78 de la Llei Orgànica), demanar la convocatòria de la comissió de conciliació respecte a una llei aprovada pel Parlament federal (article 77, apartat 2, paràgraf 1, de la Llei Orgànica), recórrer una llei aprovada pel Parlament federal o bé retirar el recurs (article 77, apartat 3, paràgraf 1, i article 78 de la Llei Orgànica).

També en tots els altres casos que requereixen l'aprovació de la Cambra alta el resultat ha de ma-

nifestar clarament que la Cambra ha donat la seva aprovació per majoria de vots. Amb la votació sobre l'aprovació es decidirà al mateix temps respecte a les mocions que s'oposin a aquesta aprovació.

(2) Quan es presentin diverses mocions referents a un mateix tema es votarà en primer lloc la que sigui més divergent. Resulta aquí decisiu el grau de divergència en relació amb el projecte. En els casos de dubte decidirà la Cambra alta. Quan respecte a les lleis que requereixen aprovació es presenti una moció segons l'article 77, apartat 2, paràgraf 1, de la Llei Orgànica, caldrà votar-la abans de decidir l'aprovació.

(3) L'apartat 1, paràgraf 3, i l'apartat 2 són també aplicables a les recomanacions de les comissions.

§ 31

Procediment en resolucions d'acord amb l'article 77, apartat 2, paràgraf 1, de la Llei Orgànica

En procediments d'acord amb l'article 77, apartat 2, paràgraf 1, de la Llei Orgànica, el president, quan cal votar sobre diversos motius de recurs d'una llei, comença per comprovar d'una manera general si hi ha una majoria partidària de recórrer a la comissió de conciliació. En cas afirmatiu, procedeix a la deliberació i la votació de cada una de les mocions. Tot seguit, i després d'una nova deliberació, pot fer votar si cal recórrer a la comissió de conciliació sobre la base de totes les decisions singulars adoptades; ha de fer votar si un Land així ho demana.

§ 32

Entrada en vigor de les resolucions

Les resolucions de la Cambra alta entraran en vigor a partir del final de la sessió corresponent. Els temes la tramitació dels quals ja s'hagi acabat no tornaran a ésser objecte de deliberació ni de votació encara que un Land els impugni.

Article 43, apartat 2, de la GG (Llei Orgànica):

(2) Els membres de la Cambra alta i del govern federal, i també els seus comissionats, tenen accés a totes les sessions del Parlament federal i de les seves comissions. Se'ls ha d'escollir en qualsevol moment.

§ 33

Participació en els debats del Parlament federal

La Cambra alta pot encarregar als seus membres la defensa de les seves decisions enfront del Parlament federal i de les seves comissions. En aquest cas, les comissions poden presentar propostes.

§ 34

Actes de les sessions

(1) De les sessions de la Cambra alta se'n redactarà una acta literal.

(2) L'acta serà confidencial en la mesura segons la qual ho siguin els debats (§ 17, apartat 2). La Cambra alta pot decidir que no es redacti cap acta d'una sessió a porta tancada.

(3) L'acta es considera acceptada si en el termini de dues setmanes després de la seva publicació no s'hi ha formulat cap reclamació al president. Quan aquest no admeti la reclamació, serà la Cambra alta qui decideixi.

§ 35

Procediment simplificat

Quan es tracti de projectes enviats a la Cambra alta només per al seu coneixement, les recomanacions de les comissions competents segons les quals la Cambra alta ha de prendre nota del projecte o no ha de formular-hi cap objecció valen com a opinió de la Cambra alta, sempre que fins a la propera sessió d'aquesta Cambra cap Land no hagi sol·licitat la celebració d'un debat sobre el projecte en qüestió.

IV. EL PROCEDIMENT EN LES COMISSIONS

§ 36

Assignació dels projectes

(1) El president assignarà els projectes a les comissions competents i designarà la comissió ponent. Cal limitar en la mesura possible la participació de diverses comissions en la deliberació sobre un projecte. El president pot encarregar al director de la Cambra alta l'assignació dels projectes i la designació de la comissió ponent.

(2) Quan un Land així ho demani, el president ha d'incloure de manera immediata els projectes d'aquest Land en l'ordre del dia provisional.

§ 37

Lloc de reunió, sessions públiques, llista d'assistència

(1) Les comissions es reuneixen a la seu de la Cambra alta. Les excepcions necessitaran l'anuència prèvia del president. Les reunions s'anunciaran tal com ho determina § 15, apartat 5.

(2) Les reunions de les comissions no tenen caràcter públic. Mentre la comissió no ho decideixi altrament, els debats seran confidencials.

(3) Per a cada reunió d'una comissió s'exposarà

una llista d'assistència a la qual s'aniran inscrivint els participants en la reunió.

§ 38

Convocatòria, presència, ordre del dia

(1) La comissió serà convocada pel seu president, que haurà de fer-ho de manera immediata quan li ho demani un membre de la comissió. El president és l'encarregat de preparar les reunions de la comissió i de dirigir-les.

(2) L'ordre del dia es notificarà a les delegacions dels Länder tan aviat com sigui possible, sis dies abans de la reunió com a mínim. Si no hi ha manera d'observar aquest termini, l'ordre del dia serà comunicat a les delegacions dels Länder però al mateix temps i per telègraf als membres de la comissió.

(3) Sempre que no es tracti de la comissió ponent, l'ordre del dia haurà d'indicar l'objectiu de la deliberació de cada una de les distintes matèries.

§ 39

Deliberació

(1) Les comissions s'encarreguen de preparar l'adopció d'acords per la Cambra alta.

(2) El president pot confiar a les comissions la redacció d'informes tècnics com a base d'una presa de posició.

(3) La deliberació pot ser realitzada conjuntament per diverses comissions. Quan una matèria de deliberació afecti igualment els àmbits específics de diverses comissions, el president pot ordenar una deliberació conjunta.

(4) Les comissions poden constituir subcomissions.

(5) Les comissions han d'haver acabat les seves deliberacions vuit dies abans de la propera sessió de la Cambra alta.

Article 53. paràgrafs 1 i 2. de la GG (Llei Orgànica):

Els membres del govern federal tenen el dret i, si hi són requerits, l'obligació de prendre part en els debats de la Cambra alta i de les seves comissions. Se'ls ha d'escoltar en qualsevol moment.

§ 40

Participació i dret d'interpel·lació

(1) Els membres de la Cambra alta i els delegats dels governs dels Länder que no són membres de les comissions, i els delegats del govern federal, poden prendre part sense dret a vot en els debats de les comissions i subcomissions.

(2) En el curs de les reunions, els membres de les comissions i els delegats dels governs dels Länder poden interpel·lar els membres del govern federal i els seus delegats.

(3) Les comissions poden escoltar els parers d'experts o d'altres persones sempre que en considerin necessària la col·laboració.

§ 41

Informe en la comissió

Sempre que la deliberació així ho exigeixi, la comissió designarà ponents per a cada una de les matèries objecte de deliberació. Mentre la comissió no ho decideixi d'altra manera, els informes s'exposaran verbalment.

§ 42

Resolucions

(1) Les comissions poden adoptar resolucions quan hi estan representats més de la meitat dels Länder.

(2) Cada un dels Länder compta amb un vot en les comissions.

(3) Les comissions adopten les seves decisions per majoria simple.

§ 43

Procediment d'enquesta

Quan el president de la comissió consideri su·perflua la deliberació verbal d'un projecte es podrà procedir al sistema d'enquesta per a conèixer el parer dels membres de la comissió. L'enquesta s'haurà de realitzar amb una anticipació tal que permeti de convocar a temps una reunió si així ho demanava un Land.

§ 44

Acta de la reunió

(1) El secretari redactarà una acta de cada una de les reunions d'una comissió. Cal que hi figurin com a mínim els noms dels participants, les mocions, el resultat de les deliberacions i, quant a les decisions, la proporció de vots. Si un Land així ho demana, el resultat de la votació s'especificarà per Länder.

(2) L'acta és confidencial mentre la comissió, d'acord amb § 37, apartat 2, paràgraf 2, no hagi suspès el caràcter confidencial dels debats.

(3) Sempre que la comissió no ho decideixi al·t·rament, es pot fer públic el text de les resolucions adoptades per una comissió i dels arguments que s'hi hagin donat.

§ 45

Comunicació de les recomanacions de les comissions

El secretari de la comissió ponent reunirà les recomanacions formulades a cada projecte per les comissions i les farà arribar a les delegacions dels Länder.

IV.a. EL PROCEDIMENT EN MATÈRIES DE LES COMUNITATS EUROPEES

Article 2. apartats 1 a 3. de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea):

(1) *Sens perjudici de l'article 2 de la Llei sobre els Tractats fundacionals del 25 de març de 1957 per a la Comunitat Econòmica Europea i del 27 de juliol de 1957 per a la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (BGBl. - Butlletí Oficial de l'Estat - II, p. 753), el govern federal informarà tan aviat com li sigui possible la Cambra alta respecte a tots els projectes que, inclosos en el marc de la Comunitat Europea, puguin ser d'interès per als Länder.*

(2) *Abans d'aprovar resolucions de les Comunitats Europees que es refereixin del tot o bé en alguns punts a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder o que afectin llurs interessos essencials, el govern federal donarà a la Cambra alta un termini prudencial que li permeti de prendre-hi una posició pròpia.*

(3) *El govern federal tindrà present aquesta presa de posició en el curs dels debats. En la mesura que aquesta presa de posició es refereixi a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder, el govern federal només podrà desviar-se'n per motius irrenunciables de política exterior o de política d'integració. D'altra manera, haurà d'incloure en les seves estimacions les al·legacions dels Länder, presentades per mitjà de la Cambra alta.*

§ 45a

Assignació d'informacions sobre projectes de l'àmbit de les Comunitats Europees a les comissions

(1) De les informacions sobre projectes de l'àmbit de les Comunitats Europees, el president n'escull les que poden ésser objecte d'una deliberació de la Cambra alta i les assigna a les comissions. El president pot encarregar al director la selecció i l'assignació de les informacions. Qualsevol Land o comissió pot sol·licitar el lliurament d'altres informacions a les comissions.

(2) Cal limitar en la mesura possible la participació de diverses comissions en la deliberació sobre una informació. Això s'aplicarà sobretot a in-

formacions la urgència de les quals (§ 45d, apartat 1) pugui ésser ja prevista al moment de l'assignació.

(3) En relació amb el desenrotllament dels debats en els òrgans de les Comunitats Europees, cada un dels Länder podrà sol·licitar que es torni a assignar a les comissions una informació respecte a la qual la Cambra alta hagi adoptat ja un acord. En les mateixes circumstàncies, pot fer-ho també una comissió a la qual s'hagués assignat ja anteriorment la informació.

§ 45b

Cambra per a projectes de les Comunitats Europees

(1) La Cambra alta constituirà una Cambra de les Comunitats Europees on es debatrà i resoldrà sobre documentació urgent o confidencial relativa als projectes de l'àmbit de les Comunitats Europees (projectes de les Comunitats Europees).

(2) Les decisions de la Cambra de les Comunitats Europees produeixen els mateixos efectes que les decisions de la Cambra alta.

(3) Cada un dels Länder enviarà un membre o un membre suplent de la Cambra alta a la Cambra de les Comunitats Europees com a membre d'aquesta darrera. Els altres membres restants del Land i els que els supleixen com a membres de la Cambra alta són membres suplents de la Cambra de les Comunitats Europees.

(4) Els governs dels Länder notificaran per escrit al president el moment de la designació i del cessament del membre de la Cambra de les Comunitats Europees. La notificació es comunicarà a la Cambra de les Comunitats Europees.

§ 45c

Presidents de la Cambra de les Comunitats Europees

(1) Dels membres de la Cambra de les Comunitats Europees, la Cambra alta n'elegirà sense debat previ el president i els presidents suplents primer, segon i tercer de la Cambra de les Comunitats Europees per un any.

(2) Si un president o un president suplent deixa d'exercir el seu càrrec abans del temps determinat, caldrà nomenar-li el successor corresponent per al temps restant de l'exercici del càrrec.

Article 2, apartat 4, de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea):

(4) *En el cas d'una actuació divergent respecte a la presa de posició de la Cambra alta en relació amb una matèria sobre la qual només poden legislar els Länder, i en qualsevol dels casos quan hi sigui requerit, el govern*

federal comunicarà a la Cambra alta els motius que han pesat en la seva decisió.

§ 45d

Assignació de projectes de les Comunitats Europees a la Cambra de les Comunitats Europees

(1) Quan el president comprovi que l'adopció per la Cambra alta d'un acord sobre un projecte de les Comunitats Europees no permet, per causa de l'estat de les deliberacions al si dels òrgans competents de les Comunitats Europees, cap ajornament fins a la propera i ja convocada sessió de la Cambra alta (projectes urgents de les Comunitats Europees), assignarà a la Cambra de les Comunitats Europees el projecte de les Comunitats Europees a fi que el sotmeti a debat i decideixi en conseqüència, sempre que el president no resolgui convocar la Cambra alta.

(2) El president assignarà a la Cambra de les Comunitats Europees tots els projectes de les Comunitats Europees considerats confidencials a fi que adopti els acords corresponents.

(3) El president pot confiar a la Cambra de les Comunitats Europees la recepció d'informes del govern federal referents a projectes de les Comunitats Europees d'acord amb l'article 2, apartat 4, de la Llei sobre l'Acta Única Europea quan el govern federal desitgi que l'informe tingui caràcter confidencial.

(4) El president pot encarregar al director que assigni projectes de les Comunitats Europees a la Cambra de les Comunitats Europees i li confiï la recepció d'informes segons l'apartat 3. En aquests casos, el director actuarà d'acord amb el president de la comissió per a qüestions de les Comunitats Europees.

(5) L'assignació d'un projecte de les Comunitats Europees a la Cambra de les Comunitats Europees no contradiu, abans de l'adopció del corresponent acord, la deliberació en les comissions ni el debat i la consegüent resolució al si de la Cambra alta.

§ 45e

Convocatòria, termini, ordre del dia provisional

(1) Llevat del cas prescrit a § 45i, el president de la Cambra de les Comunitats Europees és qui la convoca sempre que en sigui necessària la reunió. Cada un dels Länder pot sol·licitar la convocatòria de la Cambra de les Comunitats Europees per causa d'un dels projectes de les Comunitats Europees que se li hagin assignat.

(2) El termini de convocatòria serà d'una setmana. En casos d'urgència pot reduir-se d'acord amb les exigències ocasionades per l'estat de les delibe-

racions sobre projectes urgents de les Comunitats Europees al si dels òrgans de les Comunitats Europees. La convocatòria tindrà lloc mitjançant la comunicació de l'ordre del dia provisional.

§ 45f

Sessions públiques

(1) Els debats de la Cambra de les Comunitats Europees són públics, però se'n poden celebrar també a porta tancada. En les seves actuacions d'acord amb § 45d, apartats 2 o 3, la Cambra de les Comunitats Europees decidirà respecte a l'exclusió del públic. Quant als casos restants, s'aplicarà § 17.

(2) Sempre que la Cambra de les Comunitats Europees no ho decideixi altrament, es publicaran els seus acords relatius a projectes de les Comunitats Europees que calgui debatre confidencialment, i com l'argumentació que s'hi hagi donat.

§ 45g

Participació en els debats

Poden prendre també part en els debats de la Cambra de les Comunitats Europees els secretaris d'estat de la Federació i els comissionats dels Länder que siguin delegats permanents d'un membre de la Cambra de les Comunitats Europees o d'un suplent seu; altres persones poden fer-ho només si el president ho autoritza.

§ 45h

Nombre de vots quòrum, adopció de resolucions

(1) El nombre de vots dels Länder en la Cambra de les Comunitats Europees es regeix per l'article 51, apartat 2, de la Llei Orgànica. Els vots d'un Land només poden ésser emesos de manera unitària i només per mitjà d'un membre de la Cambra de les Comunitats Europees o d'un delegat seu, que, llevat del cas § 45i, haurà d'ésser present a la sessió de la Cambra.

(2) La Cambra de les Comunitats Europees assoleix el quòrum quan hi ha representada la majoria dels seus vots. Quan no s'assoleixi el quòrum, el president haurà d'aixecar la sessió.

(3) La Cambra de les Comunitats Europees adoptarà les seves decisions com a mínim per majoria de vots.

(4) Si en el curs d'una votació una resolució no aconsegueix la majoria prescrita en l'apartat 3 i existeix la presumpció fonamentada segons la qual això s'esdevé perquè no tots els Länder han estat representats en la votació d'una manera adequada, un cop s'hagin acabat les deliberacions el president de la sessió recorrerà al procediment d'enquesta (§ 45i).

§ 45i

Procediment d'enquesta

(1) Quan el president de la sessió consideri supèrflua la deliberació verbal d'un projecte de les Comunitats Europees es podrà arribar a l'adopció de la resolució corresponent pel sistema d'enquesta. D'aquesta enquesta se'n redactarà un informe.

(2) Llevat del cas previst a § 45h, apartat 4, cada un dels Länder pot oposar-se a l'adopció de resolucions pel procediment d'enquesta.

Article 2, apartat 5, de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea):

(5) Quan la Cambra alta tingui el dret de manifestar la seva posició, es requerirà que, sens perjudici de les reglamentacions ja existents i en la mesura que al govern federal li sigui possible, s'incorporin representants dels Länder als debats duts a terme en els òrgans consultius de la Comissió i del Consell.

§ 45j

Delegats en els òrgans de les Comunitats Europees

Si la Cambra alta envia delegats als debats dels òrgans de les Comunitats Europees, aquests representants romandran vinculats a les preses de posició o altres indicacions de la Cambra alta. Els delegats informaran, generalment per escrit, sobre els aspectes de les sessions de cada òrgan concret que puguin tenir per als Länder un particular interès. Les comissions de la Cambra alta poden sol·licitar que se'ls facilitin també informes elaborats altrament.

§ 45k

Aplicació de normes de procediment

§ 15, apartats 3 i 5, §§ 16, 18, apartat 2, § 19, apartat 1, §§ 20, 21, 22, 23, apartat 2, paràgraf 1 i apartat 5, § 26, apartat 3, i §§ 29, 30, 32 i 34, s'aplicaran conseqüentment.

V. DISPOSICIONS FINALS

Article 51, apartat 1, de la GG (Llei Orgànica):

(1) La Cambra alta està integrada per membres dels governs dels Länder, que els nomenen i els revoquen. Poden estar representats per altres membres de llurs governs.

Article 52, apartat 4, de la GG (Llei Orgànica):

(4) Les comissions de la Cambra alta poden incloure altres membres o comissionats dels governs dels Länder.

§ 46
Suplents

Segons el sentit d'aquest Reglament intern són també membres de la Cambra alta i de les seves comissions els membres suplents.

§ 47
Interpretació del Reglament intern

(1) En el curs d'una sessió, és el president qui decidirà quan es presentin disparitats de criteri en la interpretació del Reglament intern referida a aquesta sessió.

(2) Altrament, és la Cambra alta qui decidirà, a instàncies del president o d'un Land.

§ 48
Alteració del Reglament intern

Quan en un cas concret la Cambra alta vulgui alterar el Reglament intern, només podrà fer-ho mitjançant acord per unanimitat.

§ 49
Entrada en vigor

Aquest Reglament intern entrarà en vigor l'1 d'octubre de 1966. Al mateix temps quedarà derogat el Reglament intern de la Cambra alta del 31 de juliol de 1953 (BGB1. - *Butlletí Oficial de l'Estat* - II, p. 527).

(Acta jurídica sense exigència de publicació)

**Acord de la Comissió
de 24 de juny de 1988
sobre
la creació d'un Consell consultiu
dels ens territorials regionals i locals
(88/487/CEE)**

**LA COMISSIÓ DE LES COMUNITATS
EUROPEES,**

sobre la base del Tractat fundacional de la Comunitat Econòmica Europea,

considerant els motius que segueixen:

Els ens territorials regionals i locals han de prendre una part més activa que fins ara en l'elaboració i l'execució de la política regional de la Comunitat; això es refereix també a les repercussions regionals i locals de les altres polítiques de la Comunitat.

Per aquest motiu esdevé necessari que els ens territorials regionals i locals puguin ésser escoltats per la Comissió en el marc d'un òrgan obert als ens territorials que en diversos nivells integren els estats membres.

En la seva resolució del 13 d'abril de 1984,¹ el Parlament europeu va expressar el desig que la Comissió institucionalitzés les seves relacions amb els representants dels ens territorials regionals i locals,

ACORDA:

Article 1

En el marc de la Comissió es crea un comitè assessor denominat «Consell consultiu dels ens territorials regionals i locals» —a continuació anomenat «consell consultiu».

Article 2

La Comissió pot escoltar el consell consultiu en totes les qüestions relatives al desenvolupament regional i, en particular, a l'elaboració i l'execució de la política regional de la Comunitat, incloses les repercussions regionals i locals de les altres polítiques de la Comunitat.

Article 3

(1) El consell consultiu estarà integrat per 42 membres en possessió d'un mandat electoral de nivell regional o local. El seu nomenament és de caràcter personal. El nomenament d'una meitat dels membres es farà d'acord amb llurs particulars coneixements i experiències respecte als problemes vinculats al desenvolupament de les regions, i el de l'altra meitat d'acord amb els particulars coneixements i experiències dels seus membres respecte als problemes vinculats al desenvolupament dels municipis i dels ens territorials pertanyents al ni-

1. *Butlletí Oficial* núm. C 127 del 14.5.1984, p. 240.

vell situat entre els municipis i les regions (départament, Kreise, nomos, etc.).

(2) Els membres del consell consultiu seran designats per la Comissió, prèvia la proposta conjunta de l'Assemblea de les Regions d'Europa, de l'Associació Internacional de Municipis i del Consell dels Municipis i les Regions d'Europa, i per a un període de tres anys. La distribució d'escons es farà en la proporció indicada en la taula que figura com a annex. El nomenament dels membres pot ésser renovat.

(3) Per cada membre del consell consultiu es nomenarà un suplent; en aquest cas s'aplicaran també els apartats 1 i 2. Els suplents només prendran part en les sessions quan no pugui fer-ho el membre al qual representen.

(4) A títol d'informació, el *Butlletí Oficial de les Comunitats Europees* publicarà la llista dels membres i dels suplents.

(5) L'activitat exercida en el consell consultiu ho serà a títol honorífic.

Article 4

(1) El consell consultiu elegirà entre els seus membres un president per a un període de 18 mesos. Decidirà l'elecció la decisió majoritària dels membres que hi siguin presents. El consell pot elegir, d'acord amb el mateix procediment, un o més president(s) suplent(s). Es preveu la possibilitat de reelecció.

(2) Els presidents de les seccions esmentades en l'article 5 seran d'ofici presidents suplents del consell consultiu.

(3) El president i els presidents suplents constitueixen la presidència del consell consultiu.

Article 5

(1) Al si del consell consultiu s'establiran dues seccions, una de les quals estarà integrada per representants de les regions, i l'altra per representants dels ens territorials locals.

(2) El consell consultiu podrà constituir amb membres seus una comissió d'ens territorials situats entre el nivell municipal i el regional.

(3) Cada una de les dues seccions elegirà entre els seus membres un president per a un període de 18 mesos. Decidirà l'elecció la decisió majoritària dels membres que hi siguin presents. Es preveu la possibilitat de reelecció.

(4) La Comissió pot encarregar un tema al conjunt del consell consultiu o bé, d'acord amb l'opinió de la presidència, a una de les seccions.

(5) La presidència pot instar la Comissió a escoltar el consell consultiu o una de les seccions respecte a un tema de la seva competència.

(6) Cada un dels membres d'una secció pot, per invitació o a petició pròpia, prendre part sense dret a vot en una reunió de l'altra secció.

Article 6

Seràn temes de deliberació del consell consultiu o de les seves seccions les preses de posició demandades per la Comissió.

Les preses de posició per acord o, eventualment, les disparitats d'opinió s'inclouran en els informes de les reunions del consell consultiu o de les seves seccions.

Article 7

(1) El consell consultiu, les seccions i, eventualment, la comissió constituïda d'acord amb l'article 5, apartat 2, seran convocats per la Comissió, i es reuniran a la seva seu. La presidència serà convocada pels presidents d'acord amb la Comissió.

(2) A les reunions del consell consultiu, de les seccions i de la presidència hi prenen part els representants de les oficines competents de la Comissió i els secretaris generals de les organitzacions especificades en l'article 3, apartat 2, o bé els seus delegats.

(3) Les oficines de la Comissió exerceixen les funcions de secretaria del consell consultiu, de les seccions i de la presidència.

Article 8

Sens perjudici del que disposa l'article 214 del Tractat, els membres del consell consultiu, els secretaris generals o els delegats de les organitzacions especificades en l'article 3, apartat 2, estan obligats a reservar-se les informacions que coneixen per mitjà de les activitats del consell consultiu sempre que la Comissió hagi fet saber a aquest consell que la presa de posició demandada correspon a un tema de caràcter confidencial. En aquest cas només prendran part en les reunions els membres del consell consultiu o llurs suplents i les persones especificades en l'article 7, apartat 2.

Article 9

Aquest acord entrarà en vigor l'1 d'agost de 1988.
Brussel·les, 24 de juny de 1988

Per la Comissió
Peter Schmidhuber
Membre de la Comissió

Annex			
Distribució d'escons al consell consultiu dels ens territorials regionals i locals			
Bèlgica:	2 escons	Irlanda:	2 escons
Alemanya:	6 escons	Itàlia:	6 escons
Dinamarca:	2 escons	Luxemburg:	1 escó
Grècia:	2 escons	Holanda:	2 escons
França:	6 escons	Espanya:	5 escons
		Portugal:	2 escons
		Regne Unit:	6 escons
		Total:	42 escons

Llei sobre l'Acta Única Europea de 28 de febrer de 1986

19 desembre 1986

Article 2

(1) Sens perjudici de l'article 2 de la Llei sobre els Tractats fundacionals del 25 de març de 1957 per a la Comunitat Econòmica Europea i del 27 de juliol de 1957 per a la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (BGBI. - Butlletí Oficial de l'Estat - II, p. 753), el govern federal informarà tan aviat com li sigui possible la Cambra alta respecte a tots els projectes que, inclosos en el marc de la Comunitat Europea, puguin ser d'interès per als Länder.

(2) Abans d'aprovar resolucions de les Comunitats Europees que es refereixin del tot o bé en alguns punts a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder o que afectin llurs interessos essencials, el govern federal donarà a la Cambra alta un termini prudencial que li permeti deprenre-hi una posició pròpia.

(3) El govern federal tindrà present aquesta presa de posició en el curs dels debats. En la mesura que aquesta presa de posició es refereixi a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder, el

govern federal només podrà desviar-se'n per motius irrenunciables de política exterior o de política d'integració. D'altra manera, haurà d'incloure en les seves estimacions les al·legacions dels Länder, presentades mitjançant la Cambra alta.

(4) En el cas d'una actuació divergent respecte a la presa de posició de la Cambra alta en relació amb una matèria sobre la qual només poden legislar els Länder, i en qualsevol dels casos quan hi sigui requerit, el govern federal comunicarà a la Cambra alta els motius que han pesat en la seva decisió.

(5) Quan la Cambra alta tingui el dret de manifestar la seva posició, es requerirà que, sens perjudici de les reglamentacions ja existents i en la mesura que al govern federal li sigui possible, s'incorporin representants dels Länder als debats duts a terme en els òrgans consultius de la Comissió i del Consell.

(6) Les particularitats de la informació i de la participació queden reservades a un acord establert entre la Federació i els Länder.

Acord

entre el govern federal i els governs dels Länder sobre la informació i la participació de la Cambra alta i dels Länder en els projectes pertanyents al marc de les Comunitats Europees en compliment de l'article 2 de la Llei del 19 de desembre de 1986 sobre l'Acta Única Europea del 28 de febrer de 1986 (BGBI. - Butlletí Oficial de l'Estat - II, pp. 1102 i ss.).

El govern federal i els governs dels Länder s'adhereixen, en recíproca fidelitat, a la Unió Europea establerta sobre la base dels Tractats referents a

la fundació de les Comunitats Europees, inclòs el dret que se'n derivi, i a les obligacions d'informació i d'actuació. Per tot això mantindran una es-

trera i lleial col·laboració en els projectes pertanyents al marc de les Comunitats Europees. Per a l'execució de les disposicions de l'article 2 de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea) per les quals es regeix l'esmentada col·laboració, ambdues parts acorden el que segueix:

I. Informació de la Cambra alta (article 2, apartat 1, de l'EEAG — Llei sobre l'Acta Única Europea).

1. El govern federal informarà la Cambra alta de manera regular i en general per escrit sobre tots els projectes que, inclosos en el marc de les Comunitats Europees, puguin ser d'interès per als Länder. Això s'esdevindrà en particular mitjançant el lliurament pel govern federal dels següents:

a) Documents:

- de la Comissió i les seves oficines, com a adreçats al Consell o fets arribar oficialment al govern federal per altres conductes;
- del Consell Europeu, el Consell, de les entrevistes informals de ministres i dels òrgans del Consell.

b) Informes i comunicacions d'òrgans de les Comunitats Europees sobre reunions:

- del Consell Europeu, el Consell, i de les entrevistes informals de ministres;
- de la comissió de representants permanents i d'altres comissions o grups de treball del Consell;
- dels òrgans d'assessorament de la Comissió.

c) Informes de la representació permanent sobre:

- reunions del Consell, entrevistes informals de ministres i reunions de la comissió de representants permanents;
- decisions de la Comissió;

i això de manera que la Cambra alta vigili que aquests informes només siguin tramesos a un cercle reduït de persones pertanyents als respectius òrgans suprems competents dels Länder.

d) Documents i informacions sobre iniciatives, preses de posició i explicacions, de caràcter formal, del govern federal per a òrgans de les Comunitats Europees.

e) Documents i informacions sobre processos davant els tribunals europeus amb la participació de la República Federal d'Alemanya.

La informació es referirà també a projectes vinculats a decisions adoptades pels representants dels governs dels estats membres reunits al Consell.

A més, o com a complement, la informació es facilitarà verbalment per mitjà de contactes permanents.

La informació es mantindrà fins i tot durant les vacances del Parlament.

2. El govern federal enviarà a la Cambra alta la documentació corresponent tan aviat com sigui possible i pel conducte més ràpid, i sempre per duplicat.

3. En el marc de les prescripcions vigents respecte a protecció de dades, els ministeris federals i els dels Länder es facilitaran recíprocament, i ho faran també en relació amb la Cambra alta, l'accés als bancs de dades interdepartamentals quant als projectes pertanyents a l'àmbit de les Comunitats Europees. El govern federal s'esforçarà que els bancs de dades de la Comunitats Europees, accessibles als governs dels estats membres, ho siguin també a la Cambra alta i als governs dels Länder. Les particularitats es tractaran separatament.

II. Presa de posició de la Cambra alta (article 2, apartats 2 a 4, de l'EEAG — Llei sobre l'Acta Única Europea)

1. Per tal de facilitar l'adopció oportuna d'una posició, el govern federal informarà la Cambra alta sobre els períodes al llarg dels quals es tractaran els temes als òrgans del Consell, i això sens perjudici de la informació segons la part I d'aquest acord referent a tots els projectes indiscutiblement vinculats a matèries respecte a les quals només poden legislar els Länder o que afecten llurs interessos essencials. Sota aquest aspecte cal considerar també, i sobretot, projectes que a judici de la Cambra alta es refereixin a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder o que afecten llurs interessos essencials.

D'acord amb la situació dels debats, el govern federal comunicarà també a la Cambra alta fins quan pot entrar encara en consideració la presa d'una posició, i això per causa dels condicionaments de temps que imposa el curs dels processos de les Comunitats Europees, sobretot després del nou sistema d'actuació conjunta establert entre el Consell i el Parlament europeu.

2. La Cambra alta pot anar adaptant i completant la seva presa de posició d'acord amb el desen-

rotllament de les deliberacions sobre un projecte realitzades en els òrgans de les Comunitats Europees. En aquest aspecte, el govern federal, per mitjà de contactes permanents, informará la Cambra alta —d'una manera adequada a la qüestió corresponent— sobre modificacions essencials dels projectes de les Comunitats Europees.

3. Es consideren també preses de posició de la Cambra alta les formulades per un dels òrgans decisoris que l'esmentada Cambra alta hagi pogut crear.
4. Quan el govern federal es desvii d'una posició adoptada per la Cambra alta i referent a una matèria sobre la qual només poden legislar els Länder, el govern federal comunicarà a la Cambra, i normalment per escrit, els motius que l'hagin induït a fer-ho.
En els casos restants, la Cambra alta tindrà coneixement de la conclusió d'un projecte mitjançant els informes de la representació permanent, segons la part I, 1.c. Si la Cambra alta demana una explicació, el govern federal li donarà verbalment en el ple o en l'òrgan decisor de la Cambra alta.

III. Incorporació de representants dels Länder als debats dels òrgans consultius de les Comunitats Europees (article 2, apartat 5, de l'EEAG — Llei sobre l'Acta Única Europea).

1. Quan els òrgans consultius del Consell o de la Comissió deliberin sobre projectes en relació amb els quals la Cambra alta té el dret de manifestar la seva posició abans que el govern federal hagi donat la seva aprovació a les resolucions dels òrgans competents de les Comunitats Europees, el govern federal informará de manera immediata la Cambra alta sobre el lloc i la data de les reunions dels esmentats òrgans consultius i també dels temes que s'hi debanaran.
2. Sens perjudici de l'ordenament legal de l'article 2, apartat 5, de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea), el govern federal i els governs dels Länder redactaran conjuntament una llista de les comissions i els grups de treball davant la Comissió i el Consell on poden prendre part representants dels Länder quan s'hi tractin matèries sobre les quals només poden legislar els Länder o que afecten llurs interessos essencials. En cas de necessitat, aquesta llista pot ser mo-

dificada per mutu acord, sense que això suposi una alteració formal de l'acord present.

3. La Cambra alta facilitarà al govern federal els noms dels representants dels Länder o bé li indicarà els Länder que n'envien. Quant als òrgans compresos en la llista, la relació corresponent es pot referir sempre a un període concret de temps. Quan en casos determinats els representants dels Länder siguin designats al marge de la relació nominal o en suposin una modificació, la Cambra alta haurà de comunicar-ho abans dels debats.

Sempre que li sigui possible, el govern federal accedirà a la sol·licitud d'incorporació d'un representant dels Länder com a mínim, i de dos quan es tracti de matèries sobre les quals només els Länder poden legislar.

Sempre que li sigui possible i es tracti de matèries sobre les quals només poden legislar els Länder, el govern federal accedirà a la sol·licitud d'incorporació de dos representants dels Länder a les reunions del Consell.

Si en els casos previstos per l'article 2, apartat 5, de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea) no hi ha participació de cap representant dels Länder designat, es considerarà que ho és l'observador dels Länder.

4. Els representants dels Länder són membres de la delegació alemanya. Per essència, estan vinculats a les preses de posició de la Cambra alta. Poden prendre part in situ en les converses de la delegació celebrades per a la preparació de les reunions. Les mesures prèvies adoptades conjuntament, i en les quals els representants dels Länder poden prendre també la iniciativa, no sofriran cap variació.
5. La direcció de la delegació i el paper de portaveu corresponen al govern federal. Amb l'assessorament del cap de la delegació, un representant dels Länder pot formular declaracions en les comissions i els grups de treball.

IV. Disposicions finals

1. L'article 2 de l'EEAG (Llei sobre l'Acta Única Europea) i aquest acord substitueixen el procediment establert després de la correspondència mantinguda entre el canceller federal i el president de la conferència de primers ministres dels Länder del 19 al 26 de setembre de 1979.
2. Aquest acord és també aplicable a projectes vinculats a decisions adoptades pel Consell i

pels representants dels governs dels estats membres reunits en el Consell.

3. Sens perjudici del procediment abans esmentat, continuaran les formes complementàries de la col·laboració professional i els contactes de tipus tècnic entre la Federació i els Länder. La pràctica actual* en els consells de ministres d'Educació i els drets i les obligacions vinculats a la declaració del canceller federal del 19 de maig de 1983 sobre la reunió dels ministres dels estats membres responsables de la cooperació cultural, no sofriran cap variació. Per a contreure obligacions a càrrec del pressupost de la Comunitat Europea, els representants dels Länder precisaran l'anuència del govern federal.
4. Les possibilitats d'informació i de participació de l'observador dels Länder en relació amb el govern federal i els òrgans de les Comunitats Europees no sofriran cap variació.

---

* Amb l'anuència del cap de la delegació, els representants dels Länder poden formular declaracions en els consells de ministres d'Educació.

Nota protocol·lària a la part I de l'acord

1. En general, la documentació de les Comunitats Europees serà tramitada obertament, amb independència de la qualificació interna que li hagi donat la CE. Quan eventualment calgui recórrer a la qualificació «matèria reservada nacional», segons s'indica a l'1 de la circular del ministeri federal de l'Interior del 10 d'octubre de 1985, ho farà abans de la tramesa a la Cambra alta el ministre d'Economia o aquell a qui en el cas determinat correspongui. Independentment d'això, la Cambra alta observarà les advertències formulades pels òrgans de la Comunitat Europea respecte a casos singularment confidencials.
2. Quan es tracti de projectes referents a matèries sobre les quals només poden legislar els Länder o que afecten llurs interessos essencials, el ministeri del govern federal que aleshores actuï com a ponent procurarà posar a disposició de la Cambra alta la documentació preparatòria rebuda de la Comissió i susceptible de contenir elements d'importància per a la formació del criteri dels Länder.

